

Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving

Nu en in de toekomst



Jaarstukken 2021

's-Hertogenbosch, 23 maart 2022



Omgevingsdienst Brabant Noord

Geachte collegeleden, raadsleden en Statenleden,

Het jaar 2021 ligt achter ons. Het was wederom een bijzonder jaar: een voortzetting van de coronapandemie en daarmee ook van de werkwijze die we in het eerste coronajaar hebben ingericht. De samenwerking tussen onze medewerkers en de uitvoering van onze VTH-taken zijn goed te noemen, al heeft het thuiswerken en de afstand ten opzichte van elkaar een duidelijke impact gehad op onze medewerkers.

Het afgelopen jaar is er veel gebeurd in onze leefomgeving. Nederland staat voor vele uitdagingen, die ook steeds meer bij elkaar komen in de leefomgeving. Daar moet het uiteindelijk allemaal gebeuren: de transitie van de veehouderij, het opwekken van zonne- en windenergie, de bouw van voldoende woningen en tal van andere ingrijpende opgaven. Al deze uitdagingen kennen verschillende - vaak tegenstrijdige - belangen, leiden tot zorgen in de samenleving en kunnen in bepaalde gevallen ook maatschappelijke onrust veroorzaken. In deze dynamische omgeving proberen wij ons werk zo goed mogelijk te doen. Wij pakken onze rol als deskundige uitvoerder bij al deze opgaven. We delen onze kennis en informatie met ons bevoegd gezag en andere overheidspartners. Zo zijn we actief betrokken bij de RES Noordoost Brabant en de Kopgroep Transitie Landbouw, en geven we onze inbreng op diverse tafels. Dit doen we altijd vanuit onze uitvoeringstaak en onze specifieke deskundigheid.

In 2021 zagen we de krapte op de arbeidsmarkt steeds verder toenemen. Ons aantal medewerkers is stabiel gebleven, maar het vinden en behouden van voldoende gekwalificeerde medewerkers voor onze taakuitvoering blijft ook de komende jaren een belangrijke uitdaging. We hebben veel ervaring met het zelf opleiden van mensen, maar daaraan kleeft ook een kostenplaatje. Het zelf opleiden van onze medewerkers is iets waar we ook de komende jaren op in zullen zetten. Daarnaast starten we een gezamenlijke aanpak in samenwerking met vier gemeenten. Ook zullen we anders naar ons werk moeten gaan kijken. Hoe kunnen we onze taken fundamenteel anders inrichten, zodat we onze taken doelmatiger kunnen uitvoeren? Het afgelopen jaar hebben we hierin grote stappen gezet, bijvoorbeeld met een pilot voor de afhandeling van milieuklachten. Door onze klachtenafhandelingsprocessen te herzien konden we een doelmatigere en doeltreffendere werkwijze realiseren.

In 2021 hebben we stevig gebouwd aan onze organisatie. Onze bedrijfsvoering is verder geprofessionaliseerd en op sterkte. Belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen zien we terug in de voorbereidingen op de Omgevingswet en de Impuls voor het Informatiegestuurd Werken. Daarnaast hebben we het strafrechtelijke spoor van onze organisatie versterkt, hetgeen zich meteen heeft uitbetaald. Met de impuls voor onze (strafrechtelijke) handhaving spelen we in op de ontwikkelingen binnen ons werkveld. Ook acteren we steeds vaker op het landelijke toneel. Zo trekken we een landelijk project rond de asfaltcentrales en zijn we namens de omgevingsdiensten de portefeuillehouder stikstof.



We kunnen onze organisatie gerust financieel gezond noemen. Onze medewerkers doen hun werk goed. Ook de declarabiliteit komt over 2021 boven de norm. Dat vertaalt zich uit in een positief resultaat en een gezonde start voor het jaar 2022.

Dit alles was niet mogelijk geweest zonder onze medewerkers die zich elke dag inzetten voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving. In lastige omstandigheden en met een inhoudelijk complex en afwisselend takenpakket werken onze deskundige medewerkers stevig door. Daar ben ik trots op!

De goede samenwerking met u en uw medewerkers zijn eveneens een belangrijke schakel in de sturing en inzet van de Omgevingsdienst Brabant Noord in de uitvoering van onze wettelijke taken. In 2022 wachten ons ongetwijfeld weer nieuwe uitdagingen, maar met het afsluiten van 2021 hebben we hier een stevige basis voor gelegd.

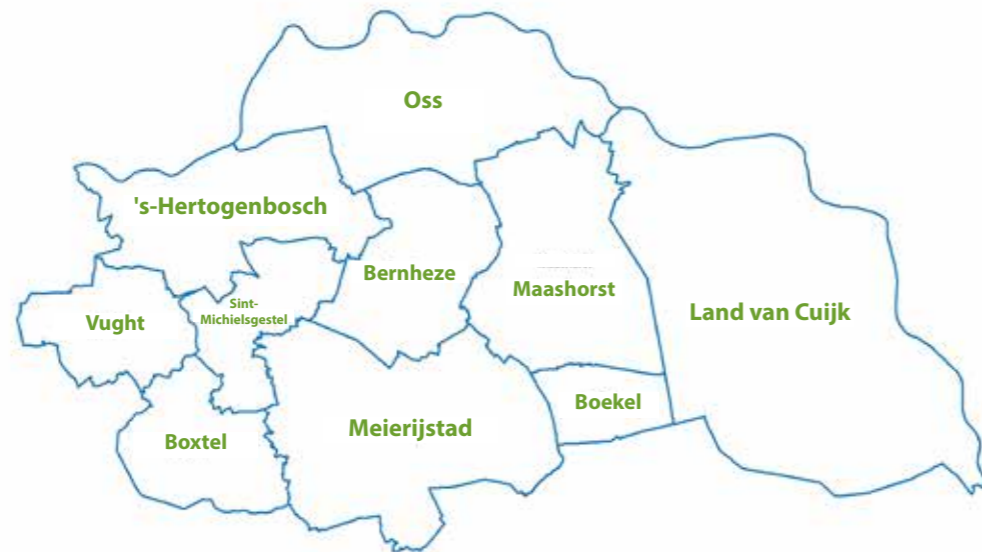


Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

| | |
|---|------------|
| Voorwoord | 2 |
| Inleiding | 6 |
| Financiële samenvatting | 8 |
| I. Jaarverslag 2021 | 12 |
| 1. Programmaverantwoording | 14 |
| 1.1 Individuele Dienstverlening | 15 |
| 1.2 Regionale dienstverlening | 30 |
| 1.3 Bedrijfsvoering | 40 |
| 2. Paragrafen | 46 |
| 2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing | 46 |
| 2.2 Paragraaf Financiering | 51 |
| 2.3 Paragraaf Bedrijfsvoering | 54 |
| 2.4 Paragraaf Verbonden Partijen | 58 |
| 2.5 Niet van toepassing zijnde paragrafen | 61 |
| II. Jaarrekening 2021 | 62 |
| 3. Overzicht | 64 |
| 3.1 Balans per 31 december 2021 | 64 |
| 3.2 Baten en lasten | 66 |
| 3.3 Recapitulatie resultaat | 67 |
| 3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's | 68 |
| 4. Toelichting | 68 |
| 4.1 Waarderingsgrondslagen jaarrekening | 70 |
| 4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021 | 75 |
| 4.3. Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen | 87 |
| 4.4 Toelichting op baten en lasten 2021 | 88 |
| 4.5 Incidentele baten en lasten | 98 |
| 4.6 Financieel overzicht per taakbeeld BBV | 100 |
| 4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien | 100 |
| 4.8 Declarabiliteit | 101 |
| 4.9 EMU-saldo | 104 |
| 4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT) | 104 |
| 4.11 Bijdrage deelnemers | 110 |
| 5. Overige gegevens | 112 |
| 5.1 Controleverklaring accountant | 112 |
| III. Bijlage | 118 |
| Geactualiseerde risicoanalyse per 31 december 2021 | 120 |
| Overzicht investeringen | 122 |

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 10 gemeenten per 01-01-2022 en de provincie Noord-Brabant. In de periode waarop deze jaarrekening betrekking heeft, bestond de gemeenschappelijke regeling nog uit 15 gemeenten. Noordoost-Brabant is het belangrijkste werkgebied van de ODBN. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken bijna 300 collega's dagelijks aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur en mest. De ODBN voert haar taken uit voor 11 overheden: 10 gemeenten en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Ook heeft de ODBN op de genoemde terreinen een adviserende taak en wordt gewerkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit.



Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost Brabant en de provincie Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabantbreed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom, onze **ambitie** is:

.....

“De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid.”

.....

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (de programmaverantwoording) en uit een jaarrekening (de financiële verantwoording). Met de jaarstukken legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en beheer in het afgelopen jaar.

Als eerste leest u de **financiële samenvatting** van de jaarstukken 2021. Hierin wordt een korte toelichting opgenomen op het gerealiseerde resultaat, een verklaring van het resultaat met de belangrijkste afwijkingen en de eventuele voorstellen voor budgetoverhevelingen.

In hoofdstuk I treft u het **jaarverslag** aan. Dit jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording waarbij wordt toegelicht of de destijds in de (primaire) begroting opgenomen beleidsvoornemens al dan niet zijn gerealiseerd. In het tweede gedeelte van het jaarverslag wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.

In hoofdstuk II vindt u de financiële **jaarrekening**. Deze omvat een totaaloverzicht van de balans per 31 december 2021 en de baten en lasten over 2021. Beide onderdelen zijn daarbij voorzien van een toelichting en de daarbij voorgeschreven bijlagen.

Het jaar 2021 is door de ODBN afgesloten met een positief resultaat van € 1.569.000. Hiervan was € 715.000 bij de laatste bestuursrapportage al aangekondigd. Het resultaat is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000 | RESULTAAT | |
|---|--------------|----------|
| Begrotingsresultaat | 715 | V |
| Extra omzet individuele dienstverlening | 764 | V |
| Personeel | -877 | N |
| Omgevingswet | 195 | V |
| Klachtenregeling | -27 | N |
| Collectieve taken | 89 | V |
| Samen Sterk in Brabant werkbudget | 24 | V |
| Opleidingen | 157 | V |
| Dienstreizen / woon- werkverkeer | 84 | V |
| Noise cancelling | 75 | V |
| Vrijval reserve vakantiedagen | 249 | V |
| Overige kleine afwijkingen | 121 | V |
| TOTAAL VOORDELIG SALDO | 1.569 | V |

Voor een uitgebreidere toelichting op de verschillende onderdelen verwijzen wij u graag naar de toelichting op de baten en lasten in Paragraaf 4.4.

In de tweede bestuursrapportage hebben we een geprognosticeerd rekeningresultaat van €715.000 gepresenteerd. Het resultaat van de jaarrekening 2021 ziet er uiteindelijk nog positiever uit. Dit komt voornamelijk door de hogere omzet die vooral in een heel productief najaar tot stand is gekomen. Door een toegenomen vraag in de overige verzoektaken en extra inzet op toezicht, is voor de omzet in het gemeentelijk werkprogramma fors hoger uitgekomen dan bij de tweede bestuursrapportage was voorzien. Uiteindelijk leidt dit tot een hogere omzet op de individuele dienstverlening van € 764.000. Ook zien we dat we in 2021 een hogere productiviteit hebben gerealiseerd dan de norm van 1.350. De productiviteit kwam uiteindelijk uit op gemiddeld 1.383 per fte. Hier zijn wel een tweetal belangrijke kanttekeningen bij te plaatsen. Een groot deel van deze hoge productiviteit is het gevolg van het beperkt opnemen van verlof in 2021 en het (extra) overwerken door medewerkers. Hierdoor zijn het restant verlof en de overwerkuren in 2021 behoorlijk gegroeid. Bij de tweede bestuursrapportage waren we nog uitgegaan van het volledig benutten van het verlofrecht van 2021.

In de jaarrekening 2021 dan ook de verplichting verlofuren opgenomen om het nog op te nemen verlof in de komende jaren financieel op te kunnen vangen.

Na het opnemen van de verplichting verlofuren en spaaruren hebben we vooruitlopend op het besluit van het Algemeen Bestuur, de reserve Vakantiedagen resultaatbepalend laten vrij vallen.

Daarnaast zien we dat in 2021 er veel minder uren aan opleidingen zijn besteed. Dit heeft te maken met het uitstel van de invoerdatum van de Omgevingswet. Veel opleidingsuren waren gereserveerd voor het voorbereiden op de Omgevingswet, door het uitstel van de Omgevingswet zijn ook deze opleidingen doorgeschoven naar 2022. Hiervoor zijn beperkt andere opleidingen in de plaats gekomen. Wanneer deze twee effecten zich niet hadden voorgedaan dan was de declarabiliteit over 2021 uitgekomen rond de norm van 1.350.

In de jaarrekening 2020 is besloten om een groot deel van de reserve huisvesting te laten vrijvallen. Er bleef nog een bedrag van ongeveer € 11.000 over om resterende kosten voor het project herhuisvesting in 2021 af te dekken. Deze kosten zijn gemaakt, dus de reserve kan opgeheven worden en het restant kan vrijvallen.

Op het onderdeel Samen Sterk in Brabant ontstaat in totaal een voordeel van € 48.000, bestaande uit werkbudget, personeel en een klein voordeel aan de baten. Aangezien Samen Sterk in Brabant een samenwerkingsverband is van meerdere partijen, klinkt het niet logisch om het totale voordeel in de jaarrekening van de ODBN te laten lopen. Daarom wordt voorgesteld om een egaliseringsreserve Samen Sterk in Brabant in te stellen waar steeds het resultaat op SSiB in gestort wordt. Deze reserve kan ingezet worden voor incidentele projecten tbv SSiB.



Daarnaast zijn er 2 incidentele budgetten in 2021 niet (volledig) benut. Het gaat om het budget voor de Omgevingswet en het budget voor de aanschaf van Noise Cancelling apparatuur. Door het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn diverse activiteiten, zoals het opleiden van onze medewerkers, uitgesteld naar 2022. Hierdoor blijft er € 195.000 van het budget over. In de tweede bestuursrapportage van 2021 is er incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de aanschaf van Noise Cancelling apparatuur mogelijk te maken. Door de wereldwijde leveringsproblemen van elektronica wordt deze apparatuur pas in 2022 geleverd. Bij de vaststelling van de jaarstukken zal dan ook worden voorgesteld om beide budgetten over te hevelen naar het jaar 2022.

Het resultaat van de ODBN over 2021 komt er dan als volgt uit te zien:

| BESTEMMINGSVOORSTELLEN | BEDRAG | |
|--|--------------|----------|
| RESULTAAT ODBN | 1.569 | V |
| MUTATIES RESERVES | | |
| 1. Vrijval van reserve huisvesting | 12 | V |
| 2. Instellen egalisereserve SSiB | -48 | N |
| TOTAAL VOORGESTELDE MUTATIES RESERVES | -36 | N |
| OVERHEVELINGSVOORSTELLEN | | |
| 1. Omgevingswet | -195 | N |
| 2. Noise Cancelling | -75 | N |
| TOTAAL VOORGENOMEN OVERHEVELINGSVOORSTELLEN | -270 | N |
| RESULTAAT ODBN NA BESTEMMING | 1.263 | V |

Voorgesteld wordt om het resultaat ODBN na bestemming aan alle deelnemers in 2021 uit te keren naar rato van de omzet op individuele dienstverlening 2021.





1 Programmaverantwoording

De programmabegroting van de ODBN voor 2021 onderscheidt 3 programma's die in de jaarstukken verantwoord worden. Dezelfde volgorde wordt aangehouden in het voorliggende jaarverslag. Het gaat hierbij om de volgende indeling:

1. Individuele dienstverlening
2. Regionale dienstverlening
3. Bedrijfsvoering

Gedurende het jaar stellen wij diverse uitgebreide rapportages op waarin we verantwoording afleggen aan de individuele deelnemers over de voortgang van onze opdrachten. Daarom gaan we in de jaarstukken niet in op de situatie per deelnemer, maar zoomen we uit op de resultaten van de organisatie als geheel over het afgelopen jaar. We kijken terug op de belangrijkste ontwikkelingen uit 2021 en de realisatie ten opzichte van de begroting.



Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

1.1 Individuele Dienstverlening

Inhoud programma

Het programma individuele dienstverlening sluit aan op de individuele werkprogramma's die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies).

Beleidskaders/richtlijnen

| OMSCHRIJVING | DATUM | EXPIRATIEDATUM |
|---|-------------------|-----------------|
| HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET | | |
| Wet milieubeheer | 1 maart 1993 | 1 januari 2023* |
| Activiteitenbesluit | 1 januari 2008 | 1 januari 2023* |
| Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) | 1 oktober 2010 | 1 januari 2023* |
| Wet Natuurbescherming | 1 januari 2017 | 1 januari 2023* |
| Draaiboek deelproces milieubeheer | 25 september 2017 | |
| NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET | | |
| Omgevingswet 2022 | 1 januari 2023* | In ontwikkeling |
| Nadere regelgeving | 1 januari 2023* | In ontwikkeling |

* Uitgaande van besluit Rijk invoering Omgevingswet per 1 januari 2023.

Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, veilige en gezonde leefomgeving, nu en in de toekomst. De ODBN is de uitvoeringsexpert voor onze regio op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het programma individuele dienstverlening voeren we hoofdzakelijk de taken uit die onze deelnemers aan ons hebben opgedragen. De werkprogramma's en de provinciale opdracht zijn hierbij leidend.

We moeten onze VTH-taken voortdurend blijven ontwikkelen. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen vanuit onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor veranderingen in onze omgeving. In een snel veranderende wereld kunnen we alleen beter worden door nauw samen te werken met onze partners en deelnemers. Zo kunnen we de lokale situatie optimaal koppelen aan onze kennis en deskundigheid over de fysieke leefomgeving.



Wat hebben we daarvoor gedaan in 2021?

Uitvoering VTH-taken

De VTH-taken op het gebied van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet natuurbescherming (Wnb) vormen de kern van de werkzaamheden van de ODBN. Onze taken bestaan uit de wettelijk bij ons belegde taken – de zogenoemde basistaken –, de VTH-verzoektaken en verzoektaken die buiten de werkprogramma's vallen. VTH-verzoektaken zijn taken die weliswaar wettelijk uitgevoerd moeten worden, maar waarvan de deelnemers zelf mogen bepalen of zij deze taken bij de ODBN beleggen. Overige verzoektaken zijn niet-wettelijke taken die onze opdrachtgevers niettemin graag bij ons beleggen. Tot slot voeren we de aanvullende verzoektaken uit. Dit zijn

opdrachten die niet in de reguliere werkprogramma's of opdracht opgenomen zijn, of opdrachten van niet-deelnemers. Maar de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht vormen de basis van ons werk.

In 2020 werd de uitvoering van onze primaire taken nog gekenmerkt door het continue moeten aanpassen van onze werkwijze aan de omstandigheden van de coronapandemie. In 2021 hebben we het gehele jaar te maken gehad met de gevolgen van de pandemie, maar over de breedte zien we dat dit ons nauwelijks beperkt heeft in de uitvoering van ons takenpakket. Waar nodig hebben we nieuwe methodes ontwikkeld, geïmplementeerd en/of aangepast waardoor de uitvoering kon worden voortgezet.

Wel merken we dat de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt druk uitoefent op onze organisatie, hetgeen wordt versterkt door het verdwijnen van vakinhoudelijke kennis bij onze deelnemers. Door ons HR-beleid op deze krapte in te richten, zelf personeel op te leiden en nieuwe medewerkers ervaring op te laten doen op complexe dossiers hebben wij hier afgelopen jaar op ingespeeld. Dit neemt niet weg dat het omgaan met de krapte voorlopig een blijvende uitdaging zal vormen voor onze organisatie.

Verder heeft het afgelopen jaar in het teken gestaan van tal van belangrijke ontwikkelingen, die verderop in het jaarverslag nader toegelicht worden. Zo hebben wij ons voorbereid op de Omgevingswet die onlangs wederom is uitgesteld, hebben wij grote stappen gemaakt met de doorontwikkeling van het informatiegestuurd werken binnen de ODBN - wat ons in staat gaat stellen om effectiever en efficiënter vorm te geven aan de uitvoering van de VTH-taken - en hebben wij een trekkende rol gepakt in een landelijk project op het gebied van asfaltcentrales.



Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we 'het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel milieu' en 'het beoordelen van meldingen en omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM), het voorbereiden van beschikkingen (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het opstellen van (maatwerk)voorschriften'. De wijze waarop we invulling geven aan de vergunningverleningstaak is vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV). Dit kader is begin 2021 vastgesteld.

Voor wat betreft de vergunningverlening in het kader van de **gemeentelijke opdracht** zien we een toename in het aantal intrekkingen van agrarische vergunningen. We hebben het afgelopen jaar 146 vergunningen ingetrokken – circa 50 meer dan het jaar daarvoor – waarvan 79 in het kader van het fokken en houden van varkens en 33 voor andersoortige fokkerijen. Op deze toename en andere ontwikkelingen in het kader van de transitie veehouderij hebben we geanticipeerd door de maatregelen over te nemen uit de adviesnota 'meer dan de som der delen' van de Taskforce Veehouderij (daarover meer onder het programma regionale dienstverlening). Deze maatregelen hebben geleid tot een efficiënter proces van vergunningverlening. Met name bij de afhandeling van meldingen activiteitenbesluit agrarisch is dit effect zichtbaar.

Voor de **provinciale opdracht** is het aantal ingediende Wabo-initiatieven in 2021 op een vergelijkbaar niveau gebleven als in 2020. Als we naar de ontwikkeling over een aantal jaren kijken zien we dat in 2020 en 2021 aanzienlijk minder aanvragen zijn ingediend dan in de voorafgaande jaren. Dit is enerzijds een gevolg van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (29 mei 2019) over de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), en anderzijds het resultaat van de onzekere economische vooruitzichten die voortvloeien uit de coronacrisis. De werkvoorraad is gestabiliseerd met een gemiddelde van circa 35 procedures. In 2021 is veel aandacht gegaan naar enkele complexe en (bestuurlijk) gevoelige dossiers. Daarnaast is geïnvesteerd in het aantrekken (en behouden) van adequaat personeel, wat ertoe geleid heeft dat we als ODBN minder afhankelijk zijn geworden van de inhuur van externe kennis en capaciteit.

Binnengekomen nieuwe
vergunningzaken



1.226

Afgeronde
vergunningzaken



1.657

In totaal zijn er in 2021 **1.226 nieuwe vergunningzaken** binnengekomen. Daarmee bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van vergunningverleners. Het betreft 701 nieuwe zaken voor de provinciale opdracht en 525 voor de gemeentelijke.

Verder zijn er het afgelopen jaar **1.657 vergunningzaken afgerond**. Het betreft 1.141 zaken in het kader van de provinciale opdracht, waaronder 116 Wabo-zaken (vergunningverlening grijs) en 1025 zaken volgend uit de Wnb (vergunningverlening groen), waarvan weer 215 bestonden uit vergunningzaken op het gebied van soortenbescherming (voornamelijk ontheffingen). In het kader van de gemeentelijke opdracht zijn in 2021 516 vergunningzaken afgerond, waarvan 156 betrekking hebben op Wabo-vergunningverlening.

Meldingen

In 2021 zijn er in totaal 2664 meldingen afgehandeld voor de gemeenten. Deze zijn als volgt verdeeld:

- 742 meldingen Activiteitenbesluit
- 402 meldingen Besluit bodemkwaliteit
- 1074 sloopmeldingen asbest/asbestinventarisatierapporten
- 446 meldingen overige werkzaamheden

Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. De kaders voor de wijze waarop wij toezicht houden (en handhaven) zijn vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H). Het geprogrammeerde en niet-geprogrammeerde toezicht op het gebied van milieu heeft in 2021 niet stilgelegen. Als gevolg van de coronamaatregelen hebben we nieuwe werkmethoden ontwikkeld, geïmplementeerd en/of aangepast, waardoor de uitvoering kon worden voortgezet.

Voor het toezicht in het kader van de **gemeentelijk taken** is het aantal uren geprogrammeerd- en vraaggestuurd toezicht toegenomen. Deze toename is afgestemd met de desbetreffende deelnemers. Het afgelopen jaar hebben we volledig kunnen voldoen aan de vraag naar toezicht vanuit de gemeentelijke deelnemers. Voor wat betreft de **provinciale opdracht** is er voor toezicht – alsook voor vergunningverlening en handhaving – fors meer capaciteit ingezet naar aanleiding van enkele calamiteiten. Daarbij gaat de aandacht met name uit naar enkele calamiteiten die de uitvoering van onze reguliere taken onder druk zetten. Desondanks heeft dit met extra investeringen, juridische inzet en een herverdeling van de werkzaamheden nauwelijks invloed gehad op de realisatie van onze reguliere VTH-taken.

In totaal zijn in 2021 **6.337 inspectiezaken** afgerond. Met 'inspectiezaken' bedoelen we zaken die betrekking hebben op het werk van toezichthouders. Binnen het provinciale team zijn in totaal 1.504 zaken afgerond. De meeste daarvan hadden betrekking op het 'groene' toezicht in het kader van de Wnb (1.316 zaken), waarvan de houtopstanden de grootste categorie vormt met 699 zaken. 188 zaken hadden betrekking op het grijze toezicht (oftewel inrichtinggebonden zaken). Voor de gemeentelijke opdracht zijn 4.833 inspectiezaken afgerond. 2.725 van die zaken betrof milieucontroles. 2.281 zaken hadden betrekking op het toezicht van asbestsloop en 140 toezichtzaken hadden betrekking op het Besluit bodemkwaliteit/Besluit mobiele puinbrekers.

Naast reguliere inspecties zijn in 2021 1.627 herinspecties uitgevoerd in het kader van de gemeentelijke opdracht, waarvan 392 zijn uitgevoerd na een handhavingsvoornemen en 101 na een handhavingsbesluit. Voor de provinciale opdracht zijn 332 herinspecties uitgevoerd, waarvoor 84 inrichtinggebonden en 248 in het kader van de Wnb. In totaal zijn er in 2021 daarmee **1.959 herinspecties** uitgevoerd.



De complexiteit van onze omgeving

In 2021 worden we geconfronteerd met twee branden bij een schrootverwerkingsbedrijf. Eén van deze branden is van dusdanige aard dat er een blushelikopter aan te pas moet komen. De casus legt een groot beslag op onze capaciteit en illustreert de gevoeligheden en complexiteit van de zaken waarmee wij binnen de uitvoering van onze taken te maken kunnen krijgen.

Na de branden gaan binnen de gemeente waar het bedrijf is gevestigd stemmen op om de vergunning van het desbetreffende bedrijf in te trekken en het bedrijf te weren uit de gemeente. Het schrootverwerkingsbedrijf zou immers vaker overtredingen begaan en bovendien (te) dicht op een woonwijk gevestigd zijn. De provincie is in casu het bevoegd gezag, namens wie wij als ODBN de vergunningverlening en het toezicht verzorgen. De ogen zijn aanvankelijk dan ook op de provincie gericht. Vanuit de provincie wordt echter aangegeven dat het bedrijf weliswaar overtredingen heeft begaan, maar dat het intrekken van de vergunning een te zwaar middel is. Het bedrijf voldoet bovendien aan het bestemmingsplan van de gemeente. Hoewel de belangen van provincie en gemeente – de bescherming van het milieu – overeenkomen, zorgen de verschillende rollen en bevoegdheden aanvankelijk wel voor frictie. Wie is waarvoor aan zet en wat is er mogelijk?

De casus legt een groot beslag op de capaciteit van de ODBN. De toezichthouder heeft zijn handen vol aan het bedrijf. Mede om tegemoet te komen aan de wensen van verschillende betrokken partijen wordt het toezicht geïntensiveerd. Elke stap die we zetten wordt zorgvuldig afgestemd, intern tussen de betrokken medewerkers vanuit verschillende disciplines, en extern met de diverse betrokken instanties. Andere werkzaamheden dreigen daardoor in de verdrukking te komen. Ook van de juristen wordt een grote inzet gevraagd. Er wordt strak gehandhaafd, hetgeen ook verschillende juridische procedures met zich meebrengt. Daarnaast kijkt de buitenwereld mee en zit ook de media dicht boven op de gebeurtenissen.

Om de druk op de betrokken medewerkers te verlichten en om het overzicht te bewaren zetten we een casemanager op de zaak. Daarmee kunnen we als ODBN onze inzet op de betreffende casus efficiënter organiseren, de diverse betrokken disciplines met elkaar verbinden en tegemoetkomen aan de vraag vanuit de provincie en gemeente. Na de initiële frictie komen de provincie en de gemeente nader tot elkaar, en wordt ook de samenwerking gezocht met de brandweer, de politie en het waterschap.

De casus maakt duidelijk dat we binnen een complexe omgeving werken. We hebben niet zelden te maken met verschillende organisaties, met eigen taken, bevoegdheden, rollen en belangen. Dit maakt ons werk mooi, maar ook complex. Een duidelijk positieve uitkomst van de betreffende casus is dat we door de gebeurtenissen de samenwerking met de brandweer en de veiligheidsregio van een impuls hebben kunnen voorzien.

Handhaving

Handhaving in het omgevingsrecht staat steeds steviger op de bestuurlijke en maatschappelijke agenda. Dat zien we mede terug in het verschijnen van verschillende publicaties die onder meer ingaan op de leemtes in het landelijke handhavingsbeeld op het gebied van milieuovertredingen en –criminaliteit. Te denken valt aan publicaties als die van de Algemene Rekenkamer (Handhaven in het Duister), de Commissie van Aartsen en het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit.

Als ODBN hebben we voor het verschijnen van de genoemde publicaties al geconstateerd dat het zaak was onze handhavingsaanpak te verbeteren. De conclusies uit de diverse publicaties over de landelijke staat van milieuhandhaving sterken ons in deze gedachte. Het afgelopen jaar hebben we daarom ingezet op het uitbouwen van het Team Handhaving, waarbinnen inmiddels twee grijze en vijftien groene boa's actief diverse milieuzaken oppakken. Zij werken daarbij nauw samen met het Openbaar Ministerie. Daarnaast zochten we de samenwerking met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten.

Ook binnen handhaving heeft het afgelopen jaar het informatiegestuurd werken haar intrede gedaan. Daarvan hebben we in 2021 al voorzichtig de eerste vruchten geplukt. Naar aanleiding van een analyse van de interne informatiebronnen hebben we enkele veelvoudige milieuovertreders kunnen selecteren die 'extra aandacht' krijgen van het handhavingsteam.

In totaal zijn in 2021 69 zaken strafrechtelijk opgepakt. Daarvan betreft het 21 zaken volgend uit de Wnbg (groen), waarvan ongeveer 25% soortenbescherming en 75% houtopstanden. Daarnaast zijn 48 zaken opgepakt die betrekking hebben op milieu-inrichtingen (grijs). Voor deze zaken zijn in 2021 onder andere 13 complete strafdossiers opgemaakt, alsmede 3 bestuurlijke strafbeschikkingen milieu (BSBm) en 1 SAM-procedure (snelle afhandeling milieu). Zaken in behandeling met een doorloop naar 2022 zijn hierbij niet meegeteld.

Specialistische dienstverlening

Binnen de specialistische dienstverlening van de ODBN zien we de krapte op de arbeidsmarkt duidelijk terug. Deelnemers hebben moeite met het voorzien in voldoende capaciteit en kwaliteit op het gebied van de milieutaken. Als gevolg daarvan zien we een toename in het aantal verzoektaken – ruim 11% meer dan overeengekomen in het werkprogramma en met name RO-gerelateerd – en daarmee een toename van de druk op de specialistische dienstverlening. Doordat de RO-verzoeken diverse specialistische onderdelen bevatten – bijvoorbeeld op het gebied van geur, lucht, geluid, externe veiligheid en juridische dienstverlening – vraagt dat veel van de bij ons beschikbare kennis en capaciteit. Deze toename in de verzoektaken, in combinatie met de krappe arbeidsmarkt, verhoogt de werkdruk en doorlooptijden van adviesaanvragen.





Daarnaast zien we dat het afgelopen jaar dat deelnemers de specialisten in toenemende mate betrekken bij beleidsvorming rond de milieutaken. De verwachtingen van de deelnemers staan daarbij soms op gespannen voet met onze basistaken als uitvoeringsdienst. Op dit moment is beleidsvorming geen kernactiviteit van de ODBN.

In 2021 zijn in totaal 1.401 nieuwe advieszaken binnengekomen. Een advieszaak is een verzoektaak en divers van aard. Advieszaken hebben betrekking op onze specialistische werkgebieden, zoals ruimtelijke ordening. In totaal zijn 1.305 zaken afgerond en 65 zaken uiteindelijk ingetrokken.

Landelijke projectgroep asfaltcentrales

In 2021 zien wij ons geconfronteerd met problemen rond de uitstoot van een asfaltcentrale in een van onze deelnemende gemeenten. Asfaltcentrales hebben een belangrijke rol in het hergebruik van asfalt, maar er zijn ook zorgen rond de uitstoot van benzeen en Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK's). In dit geval leidt de uitstoot bij ophef bij de omwonenden.

Naar aanleiding van de zorgen wordt een gesprek gevoerd tussen de betrokken gemeente en het ministerie. Uit een inventarisatie blijkt dat er over heel Nederland 29 asfaltcentrales zijn die verschillen qua omvang en werkwijze. De centrales beslaan het werkgebied van 23 omgevingsdiensten. De centrales spelen zoals gezegd een belangrijke rol voor de herbestemming van het asfalt, en kunnen dan ook niet zomaar gesloten worden. Er is behoefte aan eenduidige strategie, onder meer op het gebied van toezicht en handhaving op deze bedrijven. Daarom dringen twee van onze deelnemers aan op een gezamenlijke aanpak.

Onder de vlag van de ODNL – de koepelorganisatie van de 29 omgevingsdiensten – wordt vervolgens landelijk afstemming gezocht. Daarbij wordt besloten tot het opzetten van een landelijk project. Doel van het project is om te toetsen in hoeverre wettelijke richtlijnen en gehanteerde werkwijzen voldoende bescherming bieden aan de leefomgeving, en in het verlengde daarvan om nieuwe VTH-richtlijnen voor asfaltcentrales te formuleren. Als ODBN pakken we onze verantwoordelijkheid op dit dossier en leveren we de projectleider die dit landelijke project met zijn projectgroep vorm gaat geven.

Het is goed mogelijk dat bij het project rond de asfaltcentrales spanning ontstaat tussen de bestaande wettelijke kaders en de gewenste VTH-werkwijze die wij als omgevingsdiensten voorstaan. De projectgroep zal dit wanneer nodig bestuurlijk agenderen en aanbevelingen doen.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa, de bescherming van planten en dieren en van bossen en andere houtopstanden. De ODBN verzorgt namens de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening en de ontheffingen op het gebied van de Wnb. Daarnaast wordt ook de gemeentelijke opgave op het onderdeel natuur steeds meer ingevuld door de ODBN, kijkend naar het stijgende aantal groene verzoektaken op het gebied van flora en fauna. Ook voert de ODBN hierop het toezicht uit. Waar nodig treden we handhavend op.

Het afgelopen jaar werd – voor wat betreft onze taken op het gebied van de Wnb – getekend door gerechtelijke uitspraken met impact op de wijze waarop wij deze taken uitvoeren. Zo is de uitspraak van de rechter van begin 2021 over intern salderen van grote invloed geweest op de taakuitvoering voor gebiedsbescherming. Omwille van deze uitspraak hebben wij onze werkwijze voor toezicht moeten aanpassen. Deze werkwijze is daarmee arbeidsintensiever geworden dan voorheen. Daarnaast heeft de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State in de eerste helft van 2021 een tweetal uitspraken gedaan die weer van grote invloed zijn op het beoordelingskader van ontheffingsaanvragen voor soortenbescherming. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een noodzakelijke aanpassing in de werkwijze van zowel reguliere ontheffingen als gebiedsgerichte procedures.

Net als vorig jaar zien we bij zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming dat verschillende ontwikkelingen leiden tot een grotere gevraagde inzet voor de implementatie van beleid dan vooraf gepland, hetgeen eveneens leidt tot een toename in de juridische inzet.





Over de breedte zien we daarnaast een toename in het aantal handhavingzaken, waarmee over de afgelopen jaren een duidelijke trend zichtbaar wordt. Projecten komen stil te liggen omdat tijdens het voorbereidings- en realisatieproces onvoldoende rekening wordt gehouden met de van toepassing zijnde wetgeving volgend uit de Wnb. Dit gegeven wordt onder meer veroorzaakt onder invloed van landelijke opgaven zoals de energietransitie, woningbouwopgave en het stikstofdossier. Achter deze opgaven zit de nodige tijdsdruk, wat ertoe leidt dat de naleving van de natuurbeschermingsregels onder druk komt te staan.

Ten slotte is het afgelopen jaar fors geïnvesteerd in kennisontwikkeling. Dit is noodzakelijk gegeven de complexiteit en dynamiek van de natuurwetgeving die met alle gerechtelijke uitspraken ook alleen maar complexer wordt. Ongewenst neveneffect is de toenemende kenniskloof tussen bevoegd gezag en aanvrager, wat de (positieve) besluitvorming onder druk zet.

Ontheffingsperikelen

In het voorjaar van 2021 komt bij ons een ontheffingsaanvraag soortenbescherming binnen. De aanvragers zijn voornemens een oud schoolgebouw te slopen en om daarvoor in de plaats een nieuwe school te bouwen. De maatregelen die in de aanvraag worden voorgesteld om de soortenbescherming te waarborgen blijken echter onvoldoende. In lijn met de werkafspraken die wij hierover hebben gemaakt met de provincie, verzenden wij een verzoek om aanvullende gegevens. Desondanks blijft de beantwoording van de aanvrager onvoldoende.

Het realiseren van een nieuwe school heeft een duidelijk maatschappelijk belang, wat maakt dat we de aanvraag niet zonder meer willen weigeren. Het is niet ons doel om dergelijk ontwikkelingen tegen te houden, maar om te toetsen of die op een verantwoorde wijze worden gerealiseerd, in lijn met de bestaande wettelijke en beleidsmatige kaders. Daarom besluiten we een tweede verzoek tot aanvullende gegevens in te dienen. Ook de beantwoording van dit tweede verzoek blijkt echter onvoldoende. Dit noopt ons tot een voornemen tot weigeren. Daarin onderbouwen we met argumenten waarom we niet akkoord kunnen gaan met de aanvraag en dat we daarom voornemens zijn de aanvraag te verwijderen. In het geval van een dergelijk voornemen krijgt de aanvrager de gelegenheid nog één keer te reageren.

In reactie hierop initieert de betrokken gemeente een gesprek met onze directeur, om ons toch te bewegen tot het nemen van een positief besluit. Dit overleg blijkt naderhand overbodig te zijn, wanneer blijkt dat de aanvrager toch aan de slag is gegaan met de punten die wij aangedragen hebben in het voornemen tot weigeren. Op basis van de laatste mogelijkheid tot een reactie op dat voornemen kunnen wij in oktober toch nog overgaan tot het verlenen van de ontheffing.



Omgevingswet

In 2021 hebben we hard gewerkt om onze organisatie klaar te stomen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die inmiddels wéér is uitgesteld. Op het moment van schrijven wordt uitgegaan van de nieuwe datum voor inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2023. .

Het herhaaldelijk uitstellen van de Omgevingswet neemt niet weg dat we al het nodige hebben ondernomen hebben om tijdig klaar te zijn voor de wet. Zo hebben we samen met de regio een set interbestuurlijke werkafspraken opgesteld ten behoeve van de uitvoering van met name vergunningsverlening onder de Omgevingswet. De nieuwe wet kent immers korte wettelijke behandeltermijnen, nieuwe vormen van samenwerking tussen de verschillende betrokken overheden en vraagt om het strak inregelen van het vergunningverleningsproces. Als ODBN leveren we hier natuurlijk een actieve bijdrage aan. Ook voerden we in de tweede helft van het jaar gesprekken met elk van onze deelnemers om tot goede afspraken te komen, bijvoorbeeld over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) of over de gewenste rol van de ODBN in de lokaal-georganiseerde omgevingstafels. We oefenen inmiddels regionaal volop om te testen of de bedachte processen en werkwijzen in de praktijk werken.

In anticipatie op de Omgevingswet en om klaar te zijn voor het DSO werken we bij de ODBN sinds 2021 aan een nieuw VTH-zaaksysteem. Naar verwachting zal dit systeem halverwege 2022 in gebruik genomen worden, waarmee we er ruim voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet ervaring op kunnen gaan doen. Naast het klaarstomen van het nieuwe zaaksysteem hebben we vorig jaar gewerkt aan de actualiseren van de werkprocessen. Een belangrijke verandering in de Omgevingswet is het nieuwe begrip 'Milieubelastende Activiteit' (MBA), dat in de plaats komt voor het begrip 'inrichting'. Het afgelopen jaar hebben we onderzocht of we de omzetting van het inrichtingenbestand naar een MBA-bestand geautomatiseerd kunnen laten plaatsvinden. Deze pilot heeft echter onvoldoende betrouwbare omzettingen opgeleverd. In 2021 zijn de provinciale inrichtingen wel al handmatig omgezet.

Ten slotte is het zaak dat wij onze medewerkers goed opleiden in het werken met en onder de Omgevingswet. Daarom is in 2021 een opleidingstraject ingekocht. Dit traject zal starten in de eerste helft van 2022, zodat onze medewerkers tijdig klaargestoomd zijn voor de Omgevingswet en hun nieuwverworven kennis zo snel mogelijk ook daadwerkelijk in de praktijk kunnen brengen.

Bodemtaken

Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt bevoegdheid die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) overgeheveld naar de gemeenten. Gemeenten worden dan de primaire beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie. Doordat de Omgevingswet is uitgesteld, is ook de overdracht van de bodemtaken van provincie naar gemeenten uitgesteld. In samenwerking met de provincie en de andere twee Brabantse omgevingsdiensten hebben is een 'transitiedocument overdracht bodemtaken' opgesteld. Daarmee hebben we nu inzicht in de verwachte taken voor de omgevingsdiensten en de omvang hiervan.

Door de energietransitie ontstaat een toename van verzoeken voor het beoordelen van bodemenergiesystemen. Inmiddels hebben wij ervaring opgedaan met deze beoordelingen. De werkprogramma's zijn hier voor de komende jaren op ingericht.



Transitie zorgvuldige veehouderij

In 2021 is de Taskforce Veehouderij 2.0 afgerond. Deze ambtelijke taskforce kreeg de opdracht advies uit te brengen over hoe de drie Brabantse omgevingsdiensten het capaciteitsvraagstuk voor de agrarische vergunningverlening moeten aanpakken, dat was ontstaan met de versnelling van de transitie van de veehouderij in Brabant. De taskforce 1.0 heeft in het rapport Meer dan de som der delen een advies uitgebracht met maatregelen om de verhoogde capaciteitsvraag op te vangen, terwijl het geldende beleid – onder andere volgend uit het coalitieakkoord – gehandhaafd blijft. Vervolgens is aan de taskforce 2.0 gevraagd om toe te zien op de implementatie van dit advies.

Met de taskforce 2.0 hebben we Brabantbreed - met de drie diensten en de Provincie - maatregelen geïmplementeerd die ervoor zorgen dat we efficiënter werken en tegelijkertijd de beleidsdoelstellingen halen. Hiermee dringen we de vraag naar extra capaciteit terug. In 2022 wordt door de drie diensten gezamenlijk onderzocht hoe we de samenwerking op het agrarische vlak kunnen voortzetten. Het tempo waarin maatschappelijke, juridische en beleidsmatige ontwikkelingen elkaar opvolgen nopen ons om onze werkwijze waar mogelijk te blijven herijken. Met het afronden van de taskforce is de transitie zorgvuldige veehouderij natuurlijk niet 'af'. Het is een onderwerp dat van grote invloed is en blijft op de uitvoering van de VTH-taken.



Energietoezicht

In 2021 is uitvoering gegeven aan meerdere energie-opdrachten: het themaplan energie in het gemeentelijk werkprogramma, begeleiding van de uitvoering van de VUE-subsidieregeling, de afronding van de provinciale subsidieregeling kantoren en de uitvoering van verzoektaken voor de gemeente Oss en de provincie. Ook heeft de ODBN actief aan gemeentelijke deelnemers aangeboden om met energietoezicht een bijdrage te leveren aan de besparingsdoelen volgend uit de Regionale Energiestrategie (de RES): het 'Energiebod' van de ODBN.

Vanuit de hiervoor genoemde energie-opdrachten hebben we het afgelopen jaar toezicht gehouden op de naleving van de informatie- en energiebesparingsplicht. Het toezicht op de energiebesparingsplicht heeft een bijdrage geleverd aan het aantal ingediende rapporteringen door ondernemers in het kader van de informatieplicht energiebesparingen in het e-loket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In totaal zijn voor de energiebesparingsplicht 251 controles uitgevoerd, waarbij in 87% van de gevallen één of meer overtredingen zijn geconstateerd. De meeste controles zijn uitgevoerd bij bedrijfshallen (33), kantoren (31) en agrarische bedrijven (30). De geschatte CO2 besparing wordt nog in beeld gebracht en met de deelnemers gedeeld in de T3-rapportage.

De rapportages voor de Informatieplicht geven het volgende beeld: 62% van de bedrijven geeft zelf aan nog niet alle verplichte maatregelen te hebben uitgevoerd, 25% heeft alternatieve maatregelen getroffen en slechts 13% meldt alle verplichte energiebesparende maatregelen te hebben getroffen. In de wetenschap dat ook bij controles van de laatste categorie overtredingen worden geconstateerd, is duidelijk dat met energietoezicht nog veel energiewinst te halen is. De ODBN heeft een aanbod aan gemeenten gedaan om met energietoezicht een bijdrage van 20% te leveren aan de besparingsdoelen in de RES. Vijf van de tien gemeenten heeft het Energiebod opgenomen in het werkprogramma 2022. Een aantal gemeenten heeft aangegeven in 2022 nog een besluit te nemen over deelname.

Wat heeft het in 2021 gekost?

| PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 |
|---|------------------|-------------------|--------------------------------------|------------------|
| BEDRAGEN X €1.000 | | | | |
| Inzet personeel | 13.991 | 16.900 | 14.652 | 14.536 |
| Inzet bedrijfsmiddelen | 411 | 0 | 130 | 270 |
| TOTAAL LASTEN | 14.402 | 16.900 | 14.781 | 14.806 |
| Basistaken (werkprogramma) | 12.270 | 13.823 | 12.946 | 13.974 |
| Verzoektaken (werkprogramma) | 9.152 | 9.688 | 9.868 | 9.717 |
| Aanvullende verzoektaken | 1.946 | 3.374 | 1.099 | 1.127 |
| TOTAAL BATEN | 23.368 | 26.884 | 23.912 | 24.818 |
| SALDO | 8.966 | 9.984 | 9.131 | 10.012 |

1.2 Regionale dienstverlening

Inhoud programma

Naast individuele werkprogramma's voert de ODBN ook regionale programma's uit. Hierbij gaat het om meer dan één opdrachtgever. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van het regionale programma:

- Collectieve taken
- Samen Sterk in Brabant
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
 - Sanering verkeerslawaaï (ISV)
 - Klachtenregeling / crisispiket
 - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen

Beleidskaders/richtlijnen

| OMSCHRIJVING | DATUM | EXPIRATIEDATUM |
|---|-------------------|-----------------|
| HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET | | |
| Wet milieubeheer | 1 maart 1993 | januari 2023* |
| Activiteitenbesluit | 1 januari 2008 | januari 2023* |
| Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) | 1 oktober 2010 | januari 2023* |
| Wet Natuurbescherming | 1 januari 2017 | januari 2023* |
| Draaiboek deelproces milieubeheer | 25 september 2017 | |
| NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET | | |
| Omgevingswet 2022 | 1 januari 2023 | In ontwikkeling |
| Nadere regelgeving | 2023* | In ontwikkeling |

* Uitgaande van besluit Rijk invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2023.

Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kan worden uitgevoerd.

Wat hebben we daarvoor in 2021 gedaan?

Ontwikkelprogramma 2021

Sinds 2020 stelt de ODBN een ontwikkelprogramma op, met daarin de inhoudelijke ontwikkelopgaven die vertaald moeten worden naar de kerntaken van de ODBN. Het Ontwikkelprogramma 2021 bestond uit een drietal ontwikkelopgaven: de invoering Omgevingswet en de transitie veehouderij (nader toegelicht onder het programma individuele dienstverlening) en de opgave 'doorontwikkeling VTH'. Deze laatste ontwikkelopgave kent een aantal deelprojecten – veelal meer operationeel van aard – waarin vaak ook samengewerkt wordt met de andere Brabantse Omgevingsdiensten. Daarnaast is halverwege 2021 gestart met de Impuls Informatiegestuurd Werken.





Samenvattend op opgaveniveau:

- De ontwikkelopgave Invoering Omgevingswet kent vanwege het uitstel van de invoeringsdatum een doorloop in 2022. De niet gebruikte budgetruimte van 2021 wordt om die reden in 2022 benut en in dit jaarverslag wordt een voorstel voor overheveling van deze gelden voorgesteld.
- De ontwikkelopgave Transitie Veehouderij is eind 2021 afgerond, parallel met het afronden van de Taskforce 2.0. De transitie blijft niettemin een belangrijk aandachtsgebied voor de ODBN.
- De ontwikkelopgave Doorontwikkeling VTH 2021 ronden we af, maar kent op projectniveau een aantal doorlopende taken en vertraging. In 2022 richten we deze opgave gericht in, rondom concrete inhoudelijke speerpunten en doelstellingen.

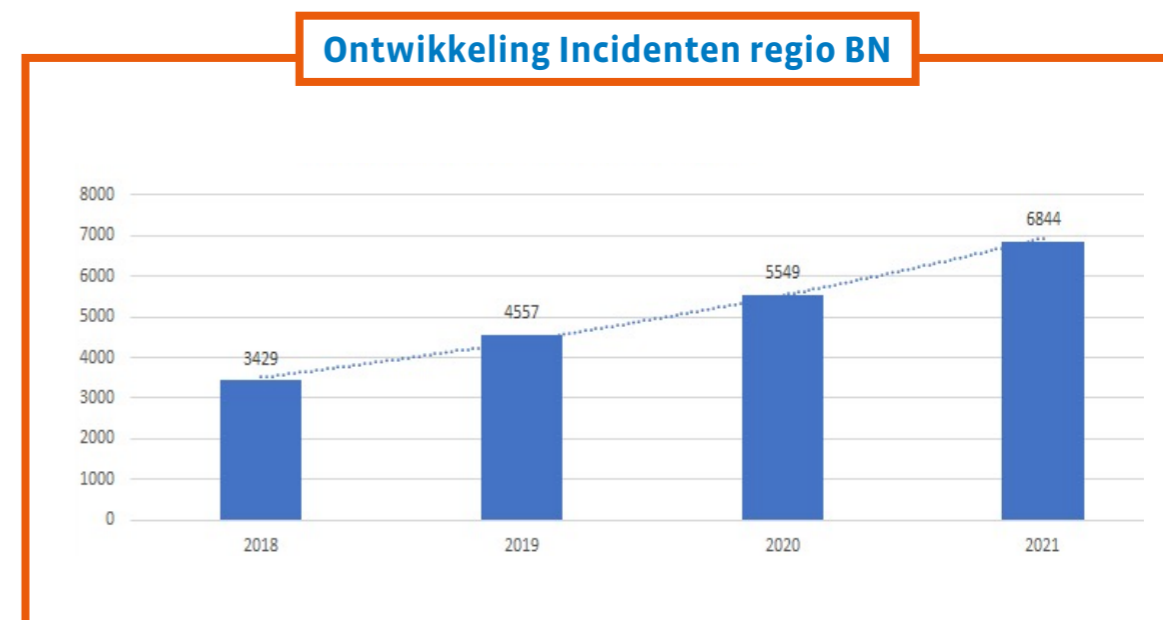
In 2021 zijn we gestart met de Impuls Informatiegestuurd Werken (IGW). Deze impuls heeft een onmiddellijke impact gehad. Zo heeft het IGW een groot aandeel in de totstandkoming van onze bedrijvenlijsten die wij aan de hand van data-analyse hebben samengesteld. Daarnaast zien we het effect van IGW ook terug binnen het Team Handhaving (zie ook het kopje 'handhaving' onder het programma individuele dienstverlening). IGW helpt ons om daar te zijn waar het milieurisico het grootst is en om onze capaciteit optimaal in te zetten. Daarnaast zullen de producten van IGW – die onder andere in 2022 een vervolg zullen krijgen – ook een bijdrage leveren aan de beschikbaarheid van informatie, wat ons zal helpen om onze resultaten in de toekomst nog beter te gaan duiden.

De uitvoering van het ontwikkelprogramma kende het afgelopen jaar de nodige uitvoeringsproblemen. Dit onder andere onder invloed van corona en het thuiswerken, waardoor de samenwerking en implementatie van projecten meer tijd vergde dan geraamd. Er was echter ook sprake van een substantiële uitval van projectleiders die belast zijn met de uitvoering van de ontwikkelopgaven en bijbehorende projecten, hetgeen op een aantal onderdelen heeft geleid tot vertraging. Ook externe inhuur heeft dit gat niet volledig kunnen dichten, waardoor niet het gehele programma is gerealiseerd zoals beoogd. Dit alles leidt tot een onderbesteding van het budget Collectieve Taken, wat deels door de beperkte bezetting komt, maar deels ook vanwege het bewuste sturen op budgetuitgaven door het uitstel van de Omgevingswet naar 1 januari 2023. De vertraging is het meest zichtbaar bij het project Regionaal Kader (ROK-VTH). In 2021 is het ROK-Vergunningverlening vastgesteld. Sinds 2021 wordt deze ook geïmplementeerd in de uitvoering. De evaluatie en herijking van het ROK-Toezicht & Handhaving moet nog plaatsvinden. De regionale projectgroep bestaande uit de ODBN en deelnemers is op dit moment geformeerd. Dit krijgt een vervolg in 2022 en de planning zal op de realistische mogelijkheden worden aangepast.

Klachtenregeling

Voor de gemeenten en de provincie voert de ODBN de klachtenregeling uit. Burgers moeten hun beklag kunnen doen wanneer zij overlast ervaren van bedrijven, bijvoorbeeld wanneer sprake is van geluidsoverlast, geuroverlast of bodemverontreiniging. Burgers kunnen hun klacht kwijt bij de MilieuKlachtenCentrale (MKC), een samenwerkingsconstructie van de Brabantse omgevingsdiensten. De MKC zet de klacht vervolgens door richting de betrokken omgevingsdienst.

De afgelopen jaren zien we een duidelijke trend waarbij het aantal milieuklachten blijft toenemen. In elk geval sinds 2017 is het aantal klachten elk jaar fors gestegen. Kwamen er in 2018 nog 3429 klachten binnen in de MKC, in 2021 waren dat er maar liefst 6844. Het aantal klachten is daarmee in een relatief korte periode verdubbeld.



Voor de toename in de klachten kunnen allerlei verschillende verklaringen gezocht worden. Mogelijk zijn burgers geneigd eerder melding te doen nu zij meer aan huis gebonden zijn gegeven de coronacrisis. De toegenomen maatschappelijke aandacht voor onder meer luchtverontreiniging kan ook een rol spelen. Men heeft meer oog voor de gevolgen voor de eigen gezondheid van bijvoorbeeld schadelijke uitstoot door bedrijven. Te denken valt aan de ophef rond Tata-Steel. Wanneer we de aard van de klachten over de afgelopen jaren analyseren, valt op dat vooral het aantal klachten waarbij men iets hoort, ruikt of voelt is toegenomen. Een alternatieve verklaring voor de toename in de klachten is gelegen in de mogelijkheid dat toenemende bekendheid van melders met het MKC – dat bestaat sinds 2016 – (mede) ten grondslag ligt aan de stijging. Duidelijk is in elk geval dat het aantal klachten ieder jaar weer toeneemt. In lijn met de ontwikkelingen op het gebied van IGW zullen we op basis van de informatie die we verzamelen over de klachten een verdiepende analyse uitvoeren.



Van de 6844 klachten in 2021 zijn er 2324 in behandeling genomen door toezichthouders. Dat is ongeveer een derde van het aantal klachten. 2098 van die klachten vielen onder de categorie overlast- en incidentmeldingen. De overige klachten zijn niet behandeld door een toezichthouder omwille van uiteenlopende redenen: van het intrekken van de klacht tot het doorzetten van de klacht naar een ander bevoegd gezag. Van het aantal zaken dat wel in behandeling is genomen door een toezichthouder betreft het leeuwendeel klachten over bedrijven die vallen onder gemeentelijk toezicht (1772 klachten). 398 klachten hadden betrekking op de provinciale opdracht. 226 keer werd er melding gedaan van een ongewoon voorval. We zien – net als vorig jaar - dat een kwart van de ongewone voorvallen provinciale inrichtingen betreft en drie kwart gemeentelijke inrichtingen.

Pilot milieuklachtenafhandeling

De grote toename in het aantal milieuklachten was in 2021 aanleiding om het milieuklachtenafhandelingsproces te herzien. Deze (mogelijk) efficiëntere werkwijze hebben we getoetst in een pilot. Deze pilot hield in dat de administratieve medewerkers een aantal klachten zelfstandig afhandelen, waardoor de toezichthouders worden ontzien. De eerste resultaten van de pilot zijn positief: waar normaliter 33% van de klachten afgehandeld worden door toezichthouders, geldt dat met de nieuwe werkwijze nog maar voor 13% van de klachten. Ook geven de indieners van klachten aan zich met de werkwijze meer gehoord te voelen. Begin 2022 worden de resultaten van de pilot grondig geëvalueerd.

Crisispiket

De ODBN verzorgt namens haar deelnemende gemeenten het crisispiket, in lijn met het 'draaiboek deelproces milieubeheer' van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Medewerkers van de ODBN zijn 24/7 bereikbaar om in het geval van een ramp of crisis de benodigde milieu-expertise te leveren. Voor het merendeel van onze gemeenten leveren we ook de teamleiders milieu.

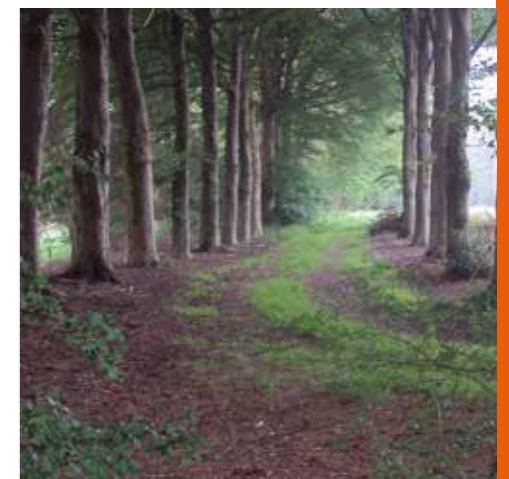
Voor het crisispiket werd 2021 vooral getekend door een tweetal branden bij een schrootverwerkingsbedrijf in onze regio. De eerste brand hebben we geëvalueerd en op basis van deze evaluatie een aantal wijzigingen doorgevoerd in de wijze waarop wij omspringen met een dergelijk incident. Het geleerde hebben we bij de tweede brand meteen in praktijk kunnen brengen.

In 2021 hebben de laatste gemeenten besloten om het proces milieubeheer bij de ODBN neer te leggen. Dit betekent dat wij voor alle gemeenten nu aan de lat staan in het kader van de Omgevingszorg.

SSiB

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provinciebrede samenwerkingsvorm – onder formeel werkgeverschap van de ODBN – waarin gemeenten, provincie, terreinbeherende organisaties, particuliere grondeigenaren, waterschappen en waterwinbedrijven participeren. Door de inzet van professionals op het gebied van toezicht en handhaving en door actieve netwerkbouw wordt gepoogd de kwaliteit van het buitengebied in Noord-Brabant te bewaken en te verbeteren. Gestreefd wordt naar een schoner en veiliger buitengebied waarin de biodiversiteit wordt gewaarborgd. Daarbij wordt uitgegaan van een drietal speerpunten: afvaldumpingen, stroperij en wildcrossen. Om de naleving van de regels in het buitengebied te bevorderen werkt SSiB nauw samen met haar deelnemers, overige handhavingpartners, bewoners en bezoekers van het buitengebied. Het netwerk is de spil: samen sterk door gerichte handhaving!

Het afgelopen jaar vroegen zaken als de komst van de wolf in Brabant en de aanpak van de coronacrisis om onvoorziene inspanningen en een flexibele inzetbaarheid van de medewerkers van SSiB. Desondanks is de opdracht voor 2021 binnen budget gerealiseerd. Opvallend was dit jaar de extra inzet voor ondersteuning bij zoekacties in het kader van vermissingen. Belangrijke ontwikkelingen over het afgelopen jaar zijn ook de diverse innovaties die opgestart zijn. Een goed voorbeeld daarvan is de digitale briefing. In de digitale briefing kunnen de handhavingpartners relevante informatie met elkaar uitwisselen. Zo delen we actuele informatie met elkaar over het buitengebied en kunnen we informatiestromen aan elkaar koppelen.



Afgelopen jaar is de provinciale subsidie 2019-2020 definitief vastgesteld. Daarnaast is ook het meerjarenprogramma 2021-2023 vastgesteld en daarmee de opdracht voor de komende periode. Gegeven haar status als zelfstandig opererende organisatie onder formeel werkgeverschap van de ODBN levert SSIB jaarlijks een eigen jaarverslag op. Hierin wordt uitgebreid verantwoording afgelegd over het afgelopen kalenderjaar. Het jaarverslag zal uiterlijk in april gepubliceerd worden op:



Ketenaanpak

De ODBN voert de zogenoemde ketenaanpak uit voor de thema's asbest, bodem, mest en overige afvalstromen. Een keten is een reeks van opeenvolgende partijen die handelingen verrichten met dezelfde risicovolle stof. Ketenproblematiek heeft de eigenschap dat overtreding en de schadelijke effecten daarvan voor de leefomgeving in plaats en tijd ver uit elkaar kunnen liggen. Daardoor is zowel de schade als de oorzaak daarvan niet altijd direct zichtbaar. Daarbij bestaat het risico dat partijen problemen en risico's doorschuiven naar andere partijen of deze proberen te maskeren binnen de keten.

Met onze ketenaanpak plaatsen we de risicovolle stof en de bijhorende partijen centraal in onze toezichtsaanpak. Hierbij kijken we grens en bevoegdheid overschrijdend. Vanuit samenwerking en informatieoverdracht met onze toezichtpartners krijgen we de 'risicomomenten' binnen de totale keten in beeld. Als omgevingsdienst kunnen we hierdoor gerichte interventies uitvoeren. Zowel preventief als repressief. In 2021 hebben we verschillende ketenactiviteiten opgepakt:

- Samen met de OMWB, ODZOB en ODZHZ hebben we een barrièremiddel opgezet rondom de restauratie van kunstgrasvelden en de bijhorende afvalstromen. Dit model geeft ons inzicht in de belangrijkste partijen binnen de keten en welke barrières er door de omgevingsdiensten in de toekomst kunnen worden opgeworpen.
- Samen met de OMWB is aan de hand van LMA-gegevens gezocht naar 'zwakke schakels' binnen de asbestketen. Bij een asbestverwijderingsbedrijf is een diepgravend administratief onderzoek gestart. Het niet voeren van de juiste administratie zorgt voor problemen verderop in de keten en kan ook een signaal zijn van fraude.
- In samenwerking met het Brabants Omgeving Datalab (BOD) is een bodem-dashboard ontwikkeld. Hierdoor hebben de Brabantse OD's voortaan up-to-date inzichtelijk waar grond wordt opgeslagen en welke bijhorende grondverplaatsing er binnen Brabant plaatsvinden. Bij afwijkende signalen kunnen we als omgevingsdiensten in de toekomst sneller en gericht interveniëren.
- Binnen het project 'gebiedsgerichte handhaving mest' werken we onder andere samen met de NVWA en de waterschappen. Als ODBN leveren we relevante informatie aan, waardoor gericht toezicht kan worden uitgevoerd tegen mestfraude. In 2021 hebben we gezamenlijk toezicht uitgevoerd bij een tiental mest-verwerkende bedrijven binnen onze regio. Hoewel dit nog niet heeft geleid tot handhavend optreden door de ODBN, leveren we met het project een bijdrage aan de aanpak van mestfraude en het voorkomen van onnodige vervuiling van grond- en oppervlaktewater. Vanuit onze signalerende rol hadden we meer overtredingen verwacht. Dit signaal is ook richting ons bestuur gegeven, met het advies om de aanpak te verbeteren.





Informatiegestuurd werken

Zoals gezegd is de impuls voor het informatiegestuurd werken een ontwikkeling met grote impact op onze organisatie, waar we nu al de vruchten van plukken. Halverwege 2021 is gestart met de impuls IGW door een kwartiermaker IGW aan te trekken, die de specifieke expertise kan leveren die nodig is om onze organisatie te begeleiden in het traject richting een meer informatie gestuurde organisatie.

Hoewel we pas het afgelopen jaar zijn begonnen met de impuls IGW, zijn er al grote stappen gezet. Zo is gestart met de ontwikkeling van een (mobiele) geografische applicatie waarmee handhavers – en in de toekomst ook toezichthouders en vergunningverleners – op

basis van hun fysieke locatie alle actuele en relevante bedrijfs- en omgevingsinformatie in het veld snel tot hun beschikking hebben. Daarnaast is een systematiek voor risicogerichte prioritering van veehouderijen opgeleverd, waarbij bedrijvenlijsten zijn samengesteld op basis van een analyse van de geregistreerde data uit het project Intensivering Toezicht Veehouderijen.

Andere belangrijke wapenfeiten betreffen de opgeleverde analyses ten behoeve van het primaire proces, zoals de analyse van overtredingen en LHS-scores en een analyse van Digitale Checklists. Ook heeft het IGW bijgedragen aan de beschikbaarheid van relevante managementinformatie – in de vorm van een digitaal dashboard – waarmee IGW de mogelijkheden om te sturen op data versterkt.

ROK-VTH

In het Regionaal Operationeel Kader Verlening, Toezicht en Handhaving (ROK-VTH) leggen we ons uitvoeringsbeleid uniform vast. Het ROK-VTH vormt daarmee de basis van hoe wij onze taken uitvoeren. Tot voor kort was er alleen een ROK voor toezicht en handhaving (ROK-T&H) dat stamt uit 2016. Het afgelopen jaar hebben we het ROK-Vergunningverlening vastgesteld. Op de planning stond ook de herziening van het ROK-TH en dit te integreren met het ROK voor vergunningverlening: het ROK-VTH. Als gevolg van de eerdergenoemde uitval bij de realisatie van het Ontwikkelprogramma – is nog niet gestart met de herijking en integratie van het gehele ROK-VTH. De regionale projectgroep is geformeerd, maar de eerste concrete stappen moeten in 2022 gezet gaan worden.

Wat heeft het in 2021 gekost?

| PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 |
|---|------------------|-------------------|--------------------------------------|------------------|
| BEDRAGEN X €1.000 | | | | |
| Inzet personeel | 1.547 | 1.728 | 1.848 | 1.701 |
| Inzet bedrijfsmiddelen | 614 | 543 | 2.628 | 625 |
| Afschrijvingen | 0 | 0 | 6 | 6 |
| TOTAAL LASTEN | 2.161 | 2.271 | 4.482 | 2.332 |
| Collectieve taken | 997 | 667 | 667 | 649 |
| Samen Sterk in Brabant (regulier) | 850 | 973 | 982 | 986 |
| Samen Sterk in Brabant (impuls) | 1.385 | 1.385 | 1.400 | 1.400 |
| Overige regionale programma's | 133 | 120 | 120 | 97 |
| TOTAAL BATEN | 3.365 | 3.145 | 3.170 | 3.132 |
| SALDO | 1.204 | 874 | -1.312 | 800 |



Inhoud programma

De directie, staf en alle overige ondersteunende activiteiten ten behoeve van het primaire proces maken onderdeel uit van het programma bedrijfsvoering. Het betreft taken met betrekking tot: personeel en inhuur van de ondersteunende processen en kosten gerelateerd aan het personeel, informatievoorziening, facilitaire en bestuurlijke kosten, financiën, administratie, organisatieontwikkeling en deskundigheid en huisvesting. In dit programma worden tevens de baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen verantwoord. Hiermee is het een atypisch onderdeel van deze beleidsbegroting en het programmaplan.

Beleidskaders/richtlijnen

| OMSCHRIJVING | DATUM | EXPIRATIEDATUM |
|---|------------|----------------|
| Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten | 01-07-2019 | Open |
| Gemeenschappelijke regeling ODBN | 01-01-2020 | Open |
| Nota weerstandsvermogen en risicomanagement | 16-12-2020 | Open |
| Financiële verordening ODBN | 24-02-2021 | Open |



Wat hebben we bereikt?

Indicatoren Bedrijfsresultaat

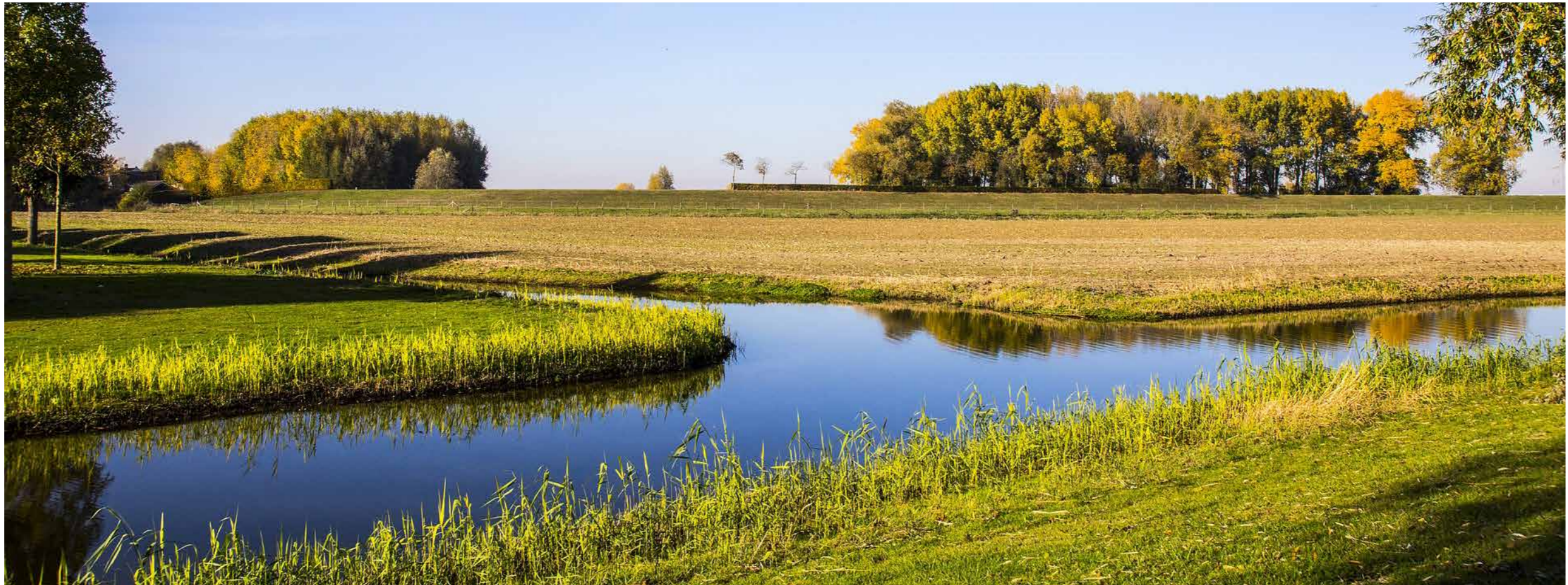
Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

| KPI | KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF) | | | | TOELICHTING |
|-----------------------------------|--------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|------------------------|
| | NORM | REALISATIE | | | |
| | 2021 | 2019 | 2020 | | |
| Productiviteit | 1.350 | 1.346 ¹ | 1.398 ¹ | 1.383 ¹ | 4.8. Declarabiliteit |
| Gemiddeld uurtarief | € 101,21 | € 90,99 | € 88,45 | € 96,82 | 1.3 Tarief |
| Ziekteverzuim | 5,5% | 5,75% | 5,7% | 5,8% | 2.3.1. HRM |
| Formatie overhead | 22-24% | 21% | 23% | 23% | 4.8. Declarabiliteit |
| Aandeel kosten overhead personeel | 25% | 22% | 24,5% | 24,4% ² | 3.4. Overhead |
| Aandeel kosten overhead totaal | Max 37% | 31% | 33% | 33,2% ³ | 3.4. Overhead |
| Weerstandsratio | 1,0-1,5 | 0,82 | 0,93 | 1,47 | 2.1. Weerstandvermogen |
| Flexschil | 15-20% | 20% | 19,3% | 17,6% | 2.3.1. HRM |

¹ Het aantal declarabele uren per persoon voor ODBN is in 2021 1.412. Wanneer we corrigeren voor het hoge aantal declarabele uren van SSiB dan komen we op een declarabiliteit van 1.383. In 2020 kwam de declarabiliteit inclusief SSiB uit op 1.419, gecorrigeerd voor het hoge aantal uren van SSiB was de declarabiliteit 1.398. In 2019 kwam de declarabiliteit inclusief SSiB uit op 1.382, exclusief SSiB was dit 1.346.

² Geschoond vallen de personeelslasten in 2021 binnen het normpercentage. Voor deze berekening hebben we de dotatie aan de voorzieningen ww-gelden en de verplichting verlofuren buiten beschouwing gelaten. Zouden we niet corrigeren voor de dotaties in de dotatie en verplichting dan zou het percentage op 28,9% staan. Dit komt omdat deze kosten niet mee gaan in de doorbelasting naar het primaire proces.

³ In 2021 komt het overheadpercentage geschoond uit op € 33,2%. Dit percentage is geschoond voor de dotatie aan de voorzieningen ww-gelden en de verplichting verlofuren, maar ook voor de terugbetaling van het resultaat over 2020. Deze zaken vinden allen plaats in programma 3. Zonder deze correctie zou het percentage uitgekomen zijn op 38,2%.



Tarief

De drie Brabantse omgevingsdiensten worden regelmatig met elkaar vergeleken op basis van het gemiddelde tarief wat in de begroting wordt gepresenteerd. Het feitelijke verschil in de tarieven manifesteert zich bij de gerealiseerde kostprijs oftewel in de na-calculatorische kostprijstarieven.

Bij het vaststellen van de begroting 2021 is een tarief bepaald van € 101,21.

Op basis van nacalculatie is feitelijk sprake van een kostprijstarief van € 96,82. Het verschil wordt enerzijds veroorzaakt door een hoeveelheidsverschil doordat meer uren zijn gerealiseerd dan begroot. Daarnaast is er sprake van een prijsverschil. Dit wordt veroorzaakt door enkele incidentele voordelen in de kosten. Tegenover het lagere kostprijstarief is gemiddeld genomen ook een lager tarief in rekening gebracht aan de deelnemers. Gemiddeld genomen is een tarief van € 99,49 in rekening gebracht bij onze deelnemers.

Corona

Het maatschappelijk effect van de pandemie als gevolg van Corona-virus was in 2021 nog steeds groot. Ook in 2021 werkten onze collega's veelal vanuit huis. Uit een interne enquête is gebleken dat het thuiswerken in zekere mate ook meerwaarde heeft mits er een goede balans bestaat. We hebben dan ook besloten om thuiswerken blijvend te faciliteren en het kantoorgebouw meer als ontmoetingsruimte te gaan gebruiken. We hebben hiertoe minimale aanpassingen gedaan. Zo zijn er meer 'loungeplekken' ingericht en hebben ruimten andere functies gekregen. In het laatste kwartaal zagen we een relatief kleine stijging van het corona gerelateerd verzuim.

Wat hebben we daarvoor gedaan in 2021?

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt blijft krap en de verwachting is dat dit nog wel enige jaren zo blijft. We merken dat het steeds lastiger wordt om voldoende en gekwalificeerde mensen te werven en aan ons te binden. Ook het aanbod van bureaus wordt steeds krappere. Dit maakt dat we meer kosten moeten maken om talenten te werven.

De krapte op de arbeidsmarkt is op zich al spannend en er is geen adequate opleiding voor de profielen waar de ODBN behoefte aan heeft. Dat vergt dus eigen opleidingscapaciteit. De productiviteit komt hierdoor nog meer onder druk te staan. Dit alles maakt dat de ODBN drie dominante thema's voor het HR-beleid heeft benoemd;

1. Pro-actieve arbeidsmarktbenadering (Aantrekkelijk zijn)
2. Permanente educatie (Investeren in kwaliteit)
3. Duurzame inzetbaarheid (Terugdringen verloop)

Het Algemeen Bestuur heeft op 10 november 2021 ingestemd met de besteding van de reserve 'HR-instrumentarium' aan deze drie thema's. Inhoudelijk zullen deze thema's in 2022 verder worden uitgewerkt.

Wat heeft het in 2021 gekost?

| BEDRIJFSVOERING | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 |
|-----------------------------------|---------------|----------------|-----------------------------|----------------|
| BEDRAGEN X €1.000 | | | | |
| Inzet personeel (bedrijfsvoering) | 5.056 | 6.123 | 5.451 | 6.592 |
| Opleiding en loopbaanbegeleiding | 424 | 767 | 424 | 267 |
| Dienstreizen / woon-werk | 346 | 569 | 377 | 293 |
| Overig (personeel) | 325 | 118 | 405 | 370 |
| Organisatie | 121 | 275 | 121 | 130 |
| Huisvesting en archief | 517 | 681 | 437 | 430 |
| Herhuisvesting | 108 | 0 | 12 | 23 |
| Kantoor | 134 | 115 | 125 | 64 |
| Informatisering / automatisering | 1.450 | 1.660 | 1.594 | 1.571 |
| Vervoermiddelen | 26 | 81 | 32 | 31 |
| Extern onderzoek / advies | 111 | 265 | 118 | 128 |
| Afschrijvingen | 1.089 | 0 | 336 | 311 |
| Reguliere organisatieontwikkeling | 46 | 0 | 44 | 1 |
| Meerjarenontwikkelplan (MJOP) | 122 | 0 | 0 | 0 |
| Corona | 43 | 0 | 0 | 11 |
| Overige kosten | 127 | 0 | 409 | 380 |
| SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING | 10.045 | 10.652 | 9.884 | 10.598 |
| Onvoorzien | 0 | 100 | 0 | 0 |
| TOTAAL LASTEN | 10.045 | 10.752 | 9.884 | 10.598 |
| Bijdrage personeel | 48 | 0 | 0 | 67 |
| Diversen | 976 | 0 | 0 | 2 |
| Organisatieontwikkeling | 300 | 0 | 0 | 1 |
| TOTAAL BATEN | 1.324 | 0 | 0 | 70 |
| SALDO | -8.720 | -10.752 | -9.884 | -10.528 |



2.1 Paragraaf Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

2.1.1 Risicomanagement

De paragraaf 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's. Zowel bij de jaarrekening als bij de begroting wordt een actualisatie gepresenteerd van het beschikbare weerstandsvermogen en de aanwezige risico's.

Er zijn geen uniforme antwoorden te geven op de vraag hoe groot het weerstandsvermogen van een dienst moet zijn. Dit is sterk afhankelijk van de eigenheid van de dienst, de stabiliteit van de omgeving, het risicoprofiel dat de organisatie heeft en de risicobereidheid van het bestuur van de organisatie. In 2020 heeft de ODBN het beleid voor Risicomanagement en weerstandsvermogen herijkt. In deze herijking heeft de ODBN haar visie voor risicomanagement uiteengezet. Kern van deze visie is dat de ODBN een financieel gezonde organisatie wil zijn die zelf in staat is om de risico's die de organisatie loopt op te vangen, zonder daarvoor te veel middelen in kas te houden. Hierbij streeft de ODBN naar een gezonde, minimale weerstandratio van 1,0, maar kan de ratio door omstandigheden fluctueren tussen 0,75 en 1,5 zonder dat hier concrete besluiten aan het Algemeen Bestuur hoeven voorgelegd te worden.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden hierin niet meegenomen omdat deze door het Algemeen bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogte van de bedragen lezen.



Inventarisatie risico's

Voor deze jaarrekening 2021 is het risicoprofiel van de ODBN herijkt. Hierbij zijn alle financiële risico's meegenomen die, na het nemen van beheersmaatregelen, nog steeds een mogelijke financiële impact hebben die niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden. Eventuele risico's die afgedekt zijn door middel van een verzekering, een getroffen voorziening of een specifiek aangewezen bestemmingsreserve, zijn buiten beschouwing gehouden.

Bij het bepalen van de impact van het risico is rekening gehouden met de kans van optreden van het risico. De impact van het risico wordt daardoor bepaald door de ingeschatte financiële jaaromvang te vermenigvuldigen met de kans van optreden.

Daar waar een risico mogelijk een meerjarig effect heeft, is uitgegaan van het principe dat de financiële impact vermenigvuldigd is met 2, vanuit het principe dat 2 jaar doorgaans voldoende is om maatregelen te nemen om de financiële impact van het risico te beperken of de effecten er van te verwerken in de begroting.

In de bijlage 'Geactualiseerde risicoanalyse' is het geactualiseerde risicoprofiel van de ODBN opgenomen. Per risico zijn de genomen beheersmaatregelen opgenomen en is inzicht gegeven in de financiële omvang, kans van optreden en impact van het risico. Ten opzichte van de vorige presentatie bij de begroting 2021 is de totaalwaarde van de risico's iets afgenomen. Hieronder wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen van de risico's.



Toegenomen risico's

Externe ontwikkelingen

De ODBN opereert in dynamische omgeving, waarin door politieke besluitvorming, juridische uitspraken, maatschappelijke ontwikkelingen veel veranderingen zijn. Door deze wijzigingen lopen we als organisatie het risico dat op opdrachten uren gemaakt worden die niet of in beperkte mate gefactureerd kunnen worden aan één van onze opdrachtgevers. In 2021 zijn er diverse onderzoeksrapporten verschenen over het functioneren van de omgevingsdiensten in Nederland. Hoe deze onderzoeksrapporten invloed gaan hebben op de rol- en taakuitvoering van de ODBN is op dit moment nog onduidelijk. Ook de lange kabinetsformatie

en de nog grote onduidelijkheid welke effecten de kabinetsplannen op het werkgebied van de omgevingsdiensten gaan hebben geven een grotere onzekerheid. Mede hierdoor schatten we de kans dat dit risico zich gaat voordoen groter in.

Niet realiseren opdrachtvolume

Door de krapte op de arbeidsmarkt zien we op diverse plekken dat de aanlevering van opdrachten soms stagneert. Diezelfde krapte in de arbeidsmarkt maakt dat we soms meer risico nemen in het aannemen van collega's vooruitlopend op het krijgen van een opdracht. Wanneer we wel de capaciteit hebben zitten, maar de opdrachten niet doorkomen ontstaan er kosten die niet door de bijbehorende omzet afgedekt worden. Tegenovergesteld risico is er ook wanneer de opdrachten wel afkomen en de capaciteit bij de ODBN (nog) niet beschikbaar is.

Onevenredige stijgende inhuur tarieven

Door de krapte op de arbeidsmarkt en de stijgende indexeringen in diverse CAO's zien we ons met enige regelmaat geconfronteerd met dienstverleners die hun tarieven met een groter percentage indexeren waar wij in de begroting rekening mee houden. Bovendien is in de begroting 2023 de risico-opslag die we hanteren voor onze flexibele schil uit het tarief gehaald. Daarmee neemt het risico iets toe dat we een hogere indexering niet uit onze middelen kunnen afdekken.



Afgenomen risico's

Uitstel Omgevingswet

De invoerdatum van de Omgevingswet is wederom uitgesteld. Echter omdat de invoeringsdatum nu in de directe toekomst is, in combinatie met de kamerbrief die de Minister eind 2021 naar de Tweede Kamer gestuurd heeft, schatten we het risico op veel verdere uitstel van de Omgevingswet weer wat kleiner in.

Krapte op de arbeidsmarkt

We zien de omstandigheden op de arbeidsmarkt deels veranderen. Het blijft onverminderd lastig om goede (seniore) medewerkers te vinden voor het primaire proces. Door de structurele invulling in de begroting om extra in te zetten op de drie HR-pijlers kunnen we de kans van optreden van dit risico verlagen.

Verdwenen risico's

Gemeentelijk werkprogramma wordt lager vastgesteld.

Nu de definitieve werkprogramma's 2022 beschikbaar zijn, zien we juist een toename in het werkprogramma ten opzichte van de concepten. Daarmee kunnen we dit risico als zeer beperkt categoriseren en verdwijnt het risico uit de lijst.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. In het nieuwe risicomanagementbeleid van de ODBN is vastgelegd dat we streven naar een ratio van 1,0, maar dat door specifieke omstandigheden de ratio zou kunnen fluctueren tussen een bandbreedte van 0,75 en 1,5.

In de bijlage 'Geactualiseerde risicoanalyse' is het geactualiseerde risicoprofiel van de ODBN opgenomen. Het actuele risicoprofiel bedraagt € 1.259.000. Afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit komt de weerstandsratio uit op 1,47. Hiermee zit de weerstandsratio aan de bovenkant van de vastgestelde bandbreedte van 0,75 en 1,5.



2.1.2 Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

| FINANCIËLE KENGETALLEN | VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN | | |
|---|--------------------------------|----------------|---------------|
| | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | REKENING 2021 |
| Netto schuldquote | -48% | -32% | -50% |
| Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen | -48% | -32% | -50% |
| Solvabiliteitsratio in % | 54% | 42% | 47% |
| Structurele exploitatieruimte | 4,4% | 0,3% | 1,2% |
| Grondexploitatie | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. |
| Belastingcapaciteit | n.v.t. | n.v.t. | n.v.t. |

2.2 Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan. In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen.



Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaal financiering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

| UITVOERINGSREGELING FINANCIERING DECENTRALE OVERHEDEN | VLOTTENDE SCHULD | VLOTTENDE MIDDELEN | NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT |
|---|---------------------|-----------------------|--|
| A. Gemiddeld vlottend overschot | - | 4.342.385 | 4.342.385 |
| Ultimo 1e kwartaal | - | 17.195.836 | 17.195.836 |
| Ultimo 2e kwartaal | - | 1.862.733 | 1.862.733 |
| Ultimo 3e kwartaal | - | -2.073.604 | -2.073.604 |
| Ultimo 4e kwartaal | - | 384.576 | 384.576 |
| B. Berekening kasgeldlimiet | | | 2.567.473 |
| Begrotingstotaal | | | 31.310.650 |
| Percentage regeling | | | 8,20% |
| C. Ruimte onder kasgeldlimiet | | | 6.909.859 |
| Gemiddeld vlottend overschot (A) | | | 4.342.385 |
| KASGELDLIMIET (B) | | | 2.567.473 |

Volgens deze berekening bedraagt de kasgeldlimiet in 2021 totaal € 2.567.473 voor de ODBN. Het gemiddelde vlottend financieringsoverschot bedraagt gemiddeld over 2021 € 4.342.385. Het aantrekken van kasgeld is niet aan de orde.

Renteresultaat treasury

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in deze paragraaf ook inzicht gegeven moet worden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen. De ODBN heeft op dit moment geen leningen afgesloten waarover rente wordt betaald en gedurende 2021 zijn geen rente baten ontvangen. Dit betekent dat ook geen rente kan worden toegerekend aan de investeringen en daarmee is er geen renteresultaat.

| | OMSCHRIJVING | BEDRAG |
|---|--|----------|
| a | Externe rentelasten over korte en lange financiering | 0 |
| b | Externe rentebaten | 0 |
| | SALDO EXTERNE RENTELASTEN | 0 |
| d | Interne eigen rente | 0 |
| e | Toerekening rente via renteomslag | 0 |
| | RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY | 0 |



2.3.1 HRM

De krapte op de arbeidsmarkt is op zichzelf al spannend en er is geen adequate opleiding voor de profielen waar de ODBN behoefte aan heeft. Dat vergt dus eigen opleidingscapaciteit. Dit alles maakt dat de ODBN drie dominante thema's voor het HR-beleid heeft benoemd;

1. Pro-actieve arbeidsmarktbenadering (Aantrekkelijk zijn)
2. Permanente educatie (Investeren in kwaliteit)
3. Duurzame inzetbaarheid (Terugdringen verloop)

Deze thema's worden in 2022 uitgewerkt. Ter voorbereiding op deze thema's zijn we in het laatste kwartaal gestart om de personele bezetting binnen het HR cluster te versterken. In het eerste kwartaal 2022 starten vier nieuwe medewerkers. Een HR adviseur en een HR medewerker ter vervanging van vertrekkende medewerkers, een ARBO en verzuimcoördinator die ook vitaliteit in het pakket krijgt, een organisatieadviseur en een Projectleider HR. Vanaf april is het team ingericht m.u.v. projectondersteuning. De aard en omvang daarvan stellen we vast nadat de concept uitwerking van de drie thema's heeft plaatsgevonden.

Formatieomvang

De gemiddelde bezetting in 2021 bedroef 269,3 fte, waarvan 47,6 fte werd ingehuurd. Daarmee was de flexschil 17,6%.



Ziekteverzuim

In de maanden maart, april, mei, juli en augustus blijft ons verzuimpercentage onder de vastgestelde norm van 5,5%. In overige maanden zien we een stijging van het verzuimpercentage. Gemiddelde verzuimpercentage voor 2021 is 5,8% en is 0,1 % gestegen t.o.v. het gemiddelde verzuimpercentage van 2020, dit was 5,7%.



In het laatste kwartaal was er naast het reguliere verzuim ook sprake van toenemend Corona gerelateerd verzuim.

Opleidingen en loopbaanbeleid

In 2021 is niet het volledige opleidingsbudget benut. Dit heeft voornamelijk te maken met de Corona-maatregelen, waardoor veel opleidingen en trainingen niet zijn doorgegaan of vooruitgeschoven zijn. In 2022 zou dit tot een inhaalslag kunnen leiden, mede doordat we grote groepen medewerkers gaan opleiden op het gebied van CLO en de nieuwe Omgevingswet. Daarnaast gaan we vanuit de strategische pijler 'Permanente educatie' nog meer aandacht leggen op ontwikkeling, waardoor ook extra opleidingsacties te verwachten zijn.

Arbo

In 2021 is de RI&E uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het Arbo-jaarplan. Hieruit zijn bijvoorbeeld de toolboxes ontstaan en de herijking van het agressieprotocol. Voor agressiehantering zijn weerbaarheidstrainingen georganiseerd.

In het najaar heeft de Arbo- & Verzuimcoördinator onze organisatie verlaten, waardoor verdere vervolgcacties nog niet uitgevoerd zijn. De nieuwe Arbo- & Verzuimcoördinator start op 1 april 2022 en zal dit verder oppakken.

Op 1 juli 2021 is Coverz Consultancy gestart als nieuwe arbodienst voor de ODBN. Het contract is initieel afgesproken voor een periode van twee jaar.



2.3.2 Informatiemanagement

In 2021 zijn de acties uit het IV-Uitvoeringsplan gerealiseerd of gestart. Dit jaar heeft vooral in het teken gestaan van 3 grote thema's.

In de eerste plaats de Omgevingswet (OW) en de systeemtechnische eisen die gesteld worden om te kunnen voldoen aan de uitvoering van de wet. Naast het koppelen aan het DSO (Digitaal Stelsel OW) zijn de voorbereidingen gestart om de huidige VTH-software aan te passen aan de nieuwe wetgeving. In Q1-2022 zullen deze applicaties worden opgeleverd.

In de tweede plaats het Informatie Gestuurd Werken (IGW). Een voorwaarde om IGW goed te kunnen ondersteunen is om over voldoende data scientisten/analisten te beschikken en een technische omgeving ter beschikking te hebben om alle beschikbare data (databases) te kunnen ontsluiten. Hiertoe is er een Datawarehouse gerealiseerd en zijn een aantal essentiële dashboards opgeleverd die het management van informatie voorzien. Alle beschikbare databases zijn gekoppeld aan dit DWH.

Als derde belangrijk thema is het brengen van belangrijke applicaties naar de Cloud. De HRM applicatie en het DMS (DECOS/JOIN) zijn volledig naar de Cloud gebracht.

Informatiebeveiliging –veiligheid en privacy:

In 2021 is er vooral aandacht geweest voor het compliant worden aan de BIO. Er is een ICT Security Systeem (ISMS) aangeschaft. Dit systeem heeft ons geholpen een GAP-Analyse uit te voeren. Het resultaat van de GAP-Analyse met daarnaast een veiligheidsscan van onze beheerpartner Ictivity is omgezet in uit te voeren acties. Een aantal daarvan waren al in het IV-Uitvoeringsplan opgenomen en inmiddels met succes uitgevoerd zoals het anonimiseren van documenten zoals Bodemrapporten en het inrichten van de bijbehorende processen. Ook hebben we dit jaar onderzoek gedaan naar een juiste manier van "Veilig Mailen". In 2022 zal dit verder worden uitgewerkt.

2.3.3 Communicatie

In 2021 is de communicatie van de ODBN doelgroepgerichter geworden. Zo kan een nieuwsbriefontvanger aangeven naar welke thema's de interesse uitgaat, en het nieuws op maat over die thema's worden ontvangen. Onze social media-activiteiten zijn uitgebreid in de kanalen en in de abonnees. De ODBN heeft een tool in gebruik genomen waarmee realtime wordt gemonitord wat er in het nieuws gebeurt rondom de thema's die ons aangaan. Dat maakt het mogelijk daar adequaat op in te spelen. Ook planmatiger communiceren is hierdoor beter mogelijk.

2.3.4 Planning & Control

In 2021 hebben we gewerkt aan de verder doorontwikkeling van de Planning & Controlstukken. Een belangrijk voorbeeld is het pilot-traject van de Kadernota 2023. Bij het opstellen van de Kadernota 2023 zijn we met alle deelnemers in gesprek gegaan om ontwikkelingen op te halen en verder te duiden. De Kadernota 2023 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in december 2021, waarna deze voor reactie en gesprek is verspreid onder alle deelnemers. De reacties van de deelnemers worden niet meer verwerkt in de Kadernota 2023, maar worden meegenomen bij het opstellen van de begroting 2023 die in april 2022 aangeboden zal worden ter zienswijze.

Ook hebben we in 2021 verder gewerkt aan het opstellen van gedifferentieerde tarieven voor het gemeentelijk werkprogramma. Met deze gedifferentieerde tarieven willen we meer inzicht geven in de financiële impact van de gemeentelijke werkprogramma's.



2.4 Paragraaf Verbonden Partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld gedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend. De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".



Samen werken aan een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst

PROGRAMMA 3 | BEDRIJFSVOERING 1. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT

| | |
|--|---|
| Publiek Belang | Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed. |
| Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij | De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn. |
| Partijen | Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen |
| Bestuurlijk belang | Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om ODBN te vertegenwoordigen in het bestuur van Bizob. |
| Financieel belang | De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2022 is geraamd op € 77.800. Dit is gebaseerd op het aantal afgenomen dagen. In 2022 zijn 110 dagen begroot. |
| Financiële informatie | Eigen vermogen: per 1-1-2020 € 868.000 per 31-12-2020 € 975.000 (inclusief resultaat 2020) Vreemd vermogen: per 1-1-2020: € 957.000 per 31-12-2020: € 1.009.000 Resultaat 2020: € 569.000 |
| Eventuele risico's | Niet van toepassing |



Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN zijnde de 10¹ gemeenten in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.

¹ Per 01-01-2022 vinden er 2 gemeentelijke herindelingen plaats, waardoor het aantal van 15 deelnemers is gedaald naar 10 deelnemers.

2.5 Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.



3.1 Balans per 31 december 2021

| ACTIVA BEDRAGEN IN € 1.000 | 31-12-2021 | 31-12-2020 |
|---|---------------|---------------|
| VASTE ACTIVA | | |
| Materiële vaste activa | 1.677 | 1.842 |
| Investerings met economisch nut | 1.677 | 1.842 |
| TOTAAL VASTE ACTIVA | 1.677 | 1.842 |
| VLOTTENDE ACTIVA | | |
| Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar | 19.433 | 16.527 |
| Vorderingen op openbare lichamen | 2.064 | 1.320 |
| Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen | 17.370 | 14.265 |
| Overige vorderingen | 0 | 942 |
| Liquide middelen | 304 | 0 |
| Banksaldi | 304 | 0 |
| Overlopende activa | 6 | 103 |
| Nog te ontvangen bedragen | 6 | 18 |
| Vooruitbetaalde bedragen | 86 | 86 |
| TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA | 19.830 | 16.630 |
| TOTAAL GENERAAL | 21.507 | 18.472 |

| PASSIVA BEDRAGEN IN € 1.000 | 31-12-2021 | 31-12-2020 |
|---|---------------|---------------|
| VASTE PASSIVA | | |
| Eigen vermogen | 10.127 | 9.844 |
| Algemene reserves | 1.852 | 1.153 |
| Bestemmingsreserves | 6.706 | 6.891 |
| Rekening resultaat | 1.569 | 1.799 |
| Voorzieningen | 5.333 | 5.401 |
| Langlopende schulden | 0 | 0 |
| TOTAAL VASTE PASSIVA | 15.460 | 15.245 |
| VLOTTENDE PASSIVA | | |
| Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar | 3.190 | 1.600 |
| Overige schulden (Crediteuren) | 2.510 | 1.437 |
| Overige schulden (rekening couranten) | 601 | 149 |
| Tussenrekeningen Salarissen | 79 | 14 |
| Overlopende passiva | 2.856 | 1.627 |
| Verplichtingen | 2.779 | 1.434 |
| Vooruit ontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen | 77 | 193 |
| TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA | 6.046 | 3.227 |
| TOTAAL GENERAAL | 21.507 | 18.472 |

3.2 Baten en lasten

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000 | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | BIJGESTELDE BEGROTING 2021 | REKENING 2021 |
|-----------------------------------|------------------|-------------------|----------------------------------|------------------|
| LASTEN | | | | |
| Individuele dienstverlening | 14.402 | 16.900 | 14.781 | 14.806 |
| Regionale dienstverlening | 2.161 | 2.271 | 4.482 | 2.332 |
| SUBTOTAAL PROGRAMMA'S | 16.563 | 19.171 | 19.263 | 17.139 |
| Overhead | 10.045 | 10.652 | 9.884 | 10.598 |
| Onvoorzien | 0 | 100 | 0 | 0 |
| SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING | 10.045 | 10.752 | 9.884 | 10.598 |
| TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE | 26.609 | 29.923 | 29.147 | 27.737 |

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000 | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | HERZIENE BEGROTING 2021 | REKENING 2021 |
|-----------------------------------|------------------|-------------------|-------------------------------|------------------|
| BATEN | | | | |
| Individuele dienstverlening | 23.368 | 26.884 | 23.912 | 24.818 |
| Regionale dienstverlening | 3.365 | 3.145 | 3.170 | 3.132 |
| SUBTOTAAL PROGRAMMA'S | 26.733 | 30.030 | 27.082 | 27.951 |
| Overhead | 1.323 | 0 | 0 | 70 |
| SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING | 1.323 | 0 | 0 | 70 |
| TOTAAL BATEN EXPLOITATIE | 28.056 | 30.030 | 27.082 | 28.020 |

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000 | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | HERZIENE BEGROTING 2021 | REKENING 2021 |
|-----------------------------------|------------------|-------------------|-------------------------------|------------------|
| Totale lasten exploitatie | 26.609 | 29.923 | 29.147 | 27.737 |
| Totale baten exploitatie | 28.056 | 30.030 | 27.082 | 28.020 |
| RESULTAAT VOOR BESTEMMING | 1.448 | 106 | -2.065 | 283 |
| Onttrekkingen aan reserves | 937 | 0 | 4.229 | 2.735 |
| Stortingen in reserves | 586 | 0 | 1.449 | 1.449 |
| RESULTAAT NA BESTEMMING | 1.799 | 106 | 715 | 1.569 |

3.3 Recapitulatie resultaat

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000 | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 | VERSCHIL |
|-----------------------------------|------------------|-------------------|-----------------------------------|------------------|--------------|
| Totale lasten | 26.609 | 29.923 | 29.147 | 27.737 | 1.410 V |
| Totale baten | 28.056 | 30.030 | 27.082 | 28.020 | 938 N |
| SALDO VAN BATEN EN LASTEN | 1.448 | 106 | -2.065 | 283 | 2.348 |
| Storting in reserves | 586 | 0 | 1.449 | 1.449 | 0 |
| Onttrekking uit reserves | 937 | 0 | 4.229 | 2.735 | -1494 N |
| RESULTAAT VÓÓR BELASTING | 1.799 | 106 | 715 | 1.569 | 854 |
| Vennootschapsbelasting (n.v.t.) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| RESULTAAT NA BELASTING | 1.799 | 106 | 715 | 1.569 | 854 |

3.4 Onderverdeling lasten naar overhead en programma's

| TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000 | REKENING 2020 | BEGROTING 2021 | HERZIENE BEGROTING 2021 | REKENING 2021 | | |
|--------------------------------------|------------------|-------------------|-------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| | | | | TOTAAL | PROGRAMMA'S | OVERHEAD |
| Inzet personeel | 20.594 | 24.751 | 21.951 | 22.829 | 16.237 | 6.592 |
| Opleidingen | 518 | 767 | 660 | 513 | 0 | 513 |
| Dienstreizen / woon-werk | 346 | 569 | 377 | 293 | 0 | 293 |
| Overig (personeel) | 349 | 118 | 170 | 112 | 0 | 112 |
| Organisatie | 121 | 275 | 131 | 130 | 0 | 130 |
| Huisvesting en archief | 625 | 681 | 448 | 452 | 0 | 452 |
| Kantoor | 134 | 115 | 125 | 64 | 0 | 64 |
| Informatisering / automatisering | 1.450 | 1.660 | 1.594 | 1.571 | 0 | 1.571 |
| Vervoermiddelen | 151 | 81 | 104 | 91 | 61 | 31 |
| Extern onderzoek / advies | 111 | 265 | 118 | 128 | 0 | 128 |
| Afschrijvingen | 1.089 | 0 | 342 | 317 | 6 | 311 |
| Reguliere organisatieontwikkeling | 46 | 0 | 44 | 1 | 0 | 1 |
| Meerjarenontwikkelplan (MJOP) | 122 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Corona | 43 | 0 | 0 | 11 | 0 | 11 |
| Overige kosten | 910 | 543 | 3.084 | 1.227 | 835 | 392 |
| SUBTOTAAL | 26.609 | 29.823 | 29.147 | 27.737 | 17.139 | 10.598 |
| Treasury | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Onvoorzien | 0 | 100 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| TOTAAL LASTEN | 26.609 | 29.923 | 29.147 | 27.737 | 17.139 | 10.598 |

Om het algemeen bestuur meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie is vanaf 2017 in het BBV voorgeschreven om de overhead apart te verantwoorden en niet meer als integrale kostprijs op te nemen in de programma's.

Uit deze tabel is op te maken dat de verhouding overhead/primair proces in 2021 is uitgekomen op 38,2%. Dit hoge percentage wordt veroorzaakt door de terugbetaling van het resultaat 2020 aan deelnemers (te vinden onder de post 'Overige kosten'. Maar ook door de dotatie aan de voorziening ww-gelden en de opgenomen verplichtingen voor verlofuren en spaaruren. Deze vinden allen plaats in programma 3 en worden niet toegerekend aan de 2 primaire programma's. Wanneer deze onderdelen buiten beschouwing gelaten zouden worden, is het overhead percentage voor 2021 33,2% en valt het binnen de gestelde normen voor deze KPI.

4.1 Waarderingsgrondslagen jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt in overeenstemming met het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten' (BBV).

Waardering van activa en passiva

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Er wordt afgeschreven vanaf het boekjaar na het boekjaar van ingebruikneming, met uitzondering van materiële vaste activa die deel uitmaken van een groter geheel, daar wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

| TYPE ACTIVA | AFSCHRIJVINGSTERMIJN |
|-----------------------------|----------------------|
| Parkeerterrein (inrichting) | 15 jaar |
| Kantoormeubilair | 10 jaar |
| Straalverbinding | 10 jaar |
| ICT hardware | 5 jaar |
| ICT software | 3 jaar |
| Bedrijfsauto's | 5 jaar |

Vaste Activa

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa

Immateriële vaste activa

De ODBN bezit geen immateriële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

De ODBN bezit geen financiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in, uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

De vaste passiva zijn eigen vermogen, voorzieningen, en langlopende schulden (met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer). Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt.

Uit het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de effecten van de besluiten van het Algemeen Bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd (rekening resultaat).

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De ODBN heeft geen "eigen" langlopende schulden. Vanuit de uitvoering van taken van het voormalig RMB zijn hier de onderhandse leningen, i.v.m. het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS), opgenomen. Per ultimo boekjaar 2017 bestaan deze schulden niet meer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar en overlopende passiva opgenomen.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Hieronder worden overige schulden verantwoord, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

In de presentatie van de baten en lasten wordt voldaan aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Door gewijzigde regelgeving wordt de overhead vanaf 2017 apart in beeld gebracht onder hoofdstuk bedrijfsvoering. De overhead is bepaald op basis van de notitie overhead van het BBV.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van de aan de jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Een voorbeeld daarvan is de verplichting wegens verlofdagen. Indien echter de verplichting sterk fluctueert, zal de last (of bate) die gerelateerd is aan deze fluctuatie in het jaar van ontstaan opgevoerd worden en zal de toename van de verplichting op de balans opgevoerd worden.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020**4.2.1 Activa****Materiële vaste activa**€ **1.677.000**

In onderstaande tabel is het verloop van de materiële vaste activa weergegeven, onderverdeeld naar de verplicht voorgeschreven hoofdgroepen. Binnen de administratie is een gedetailleerde specificatie van de betreffende materiële activa aanwezig.

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | STAND PER 31-12-2020 | VER- MEERDE- RING | VER- MINDE- RING | AFSCHRIJ- VING IN 2021 | BOEK- WAARDE 31-12-2021 |
|--|----------------------------|-------------------------|------------------------|------------------------------|-------------------------------|
| Bedrijfsgebouwen | 638 | 14 | 0 | 64 | 588 |
| Inrichting en inventaris kantoorgebouwen | 619 | 63 | 0 | 62 | 620 |
| Automatisering | 585 | 75 | 0 | 191 | 470 |
| Vervoermiddelen | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA | 1.842 | 152 | 0 | 317 | 1.677 |

Uitzettingen korter dan één jaar€ **19.433.000**

De in de balans opgenomen post uitzettingen korter dan een jaar is als volgt te specificeren.

Omschrijving

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEK- WAARDE 31-12-2020 | STAND PER 31-12-2021 | VOOR- ZIENING ONINBAAR | BOEK- WAARDE 31-12-2021 |
|--|-------------------------------|----------------------------|------------------------------|-------------------------------|
| Vorderingen op openbare lichamen | 1.320 | 2.114 | 50 | 2.064 |
| Overige vorderingen | 942 | 0 | | 0 |
| Rekening-courant verhoudingen met het Rijk | 14.265 | 17.370 | | 17.370 |
| TOTAAL UITZETTINGEN | 16.527 | 19.483 | 50 | 19.433 |

Schatkistbankieren

Onder rekening-courant verhouding met het Rijk wordt begrepen het saldo als gevolg van het schatkistbankieren. Op grond van de regeling 'schatkistbankieren decentrale overheden' is de ODBN verplicht hieraan deel te nemen. Dit heeft tot gevolg dat alle saldi van de ODBN geregistreerde bankrekeningen worden afgeroomd tot een vastgesteld drempelbedrag.

Drempelbedrag

Alle overtollige middelen dienen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Een daarvan is het drempelbedrag. Dat is het maximumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Dit drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid en bedroeg in de eerste helft van 2021 voor de ODBN € 250.000. Medio 2021 is er een wijziging geweest in de wet waardoor het drempelbedrag over 2021 is verhoogd naar € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2021 zijn er een aantal dagen geweest dat het saldo van de lopende rekening hoger was dan het drempelbedrag. Deze hebben niet geleid tot een overschrijding van het gemiddelde drempelbedrag..

In kwartaal 3 en 4 is een toename te zien van de middelen die buiten de schatkist gehouden zijn. Dit komt door een wijziging van de interne procedure. In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkist bankieren gedurende de vier kwartalen 2021 is geweest.

| BEREKENING BENUTTING DREMPELBEDRAG SCHATKISTBANKIEREN, VERSLAGJAAR 2021 | | | | | |
|--|--|----------------|------------|-----------------------------|--------------|
| BEREKENING DREMPELBEDRAG (X € 1.000) | | 1/1 - 30/06 | | 1/7 - 31/12 ¹ | |
| a | Begrotingstotaal verslagjaar | 29.000 | | | |
| b | Deel van begrotingstotaal onder € 500 miljoen | 29.000 | | | |
| c | Drempel is 7,5% van begrotingstotaal onder sub b | | | | |
| 1 | DREMPELBEDRAG (MINIMAAL € 250,000) | 250 | 250 | 1.000 | 1.000 |

| BEREKENING KWARTAALCIJFERS BUITEN RIJKSSCHATKIST | | KWART 1 | KWART 2 | KWART 3 | KWART 4 |
|---|---|------------|------------|------------|------------|
| d | Som van de buiten Rijksschatkist aangehouden middelen | 261 | 68 | 14.934 | 36.783 |
| e | Dagen in het kwartaal | 90 | 91 | 92 | 92 |
| 2 | KWARTAALCIJFERS OP DAGBASIS BUITEN SCHATKIST = D/E | 3 | 1 | 162 | 400 |

| BEREKENING BENUTTING DREMPELBEDRAG SCHATKISTBANKIEREN | | KWART 1 | KWART 2 | KWART 3 | KWART 4 |
|--|--|------------|------------|------------|------------|
| =1 | Drempelbedrag voor de ODBN | 250 | 250 | 1000 | 1000 |
| =2 | Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijksschatkist | 3 | 1 | 162 | 92 |
| 3 | RUIJTE ONDER HET DREMPELBEDRAG | 247 | 249 | 838 | 600 |
| 4 | OVERSCHRIJDING VAN HET DREMPELBEDRAG | 0 | 0 | 0 | 0 |

¹ Per 1 juli is het wettelijke drempelbedrag verhoogd naar € 1.000.000.

Vorderingen

De totale omvang van de nog te vorderen bedragen is € 2.064.000. Van de nog openstaande vorderingen is een bedrag van € 49.500 als dubieus te beschouwen. Deze voorziening is vergelijkbaar met 2020.

Binnen de administratie is een specificatie van het bedrag van de openstaande vorderingen aanwezig.

Liquide middelen € **304.000**

De post liquide middelen is als volgt samengesteld:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEKWAARDE 31-12-2020 | STAND PER 31-12-2021 |
|-------------------------------------|--------------------------|-------------------------|
| Banksaldi Rabobank | 0 | 304 |
| TOTAAL UITZETTINGEN | 0 | 304 |

Overlopende activa € **92.000**

De in de balans opgenomen post overlopende activa is op het eind van 2021 als volgt te specificeren:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEKWAARDE 31-12-2020 | STAND PER 31-12-2021 |
|-------------------------------------|--------------------------|-------------------------|
| Nog te ontvangen bedragen | 18 | 6 |
| Vooruitbetaalde bedragen | 86 | 86 |
| Ter verrekenen bedragen | 0 | 0 |
| TOTAAL OVERLOPENDE ACTIVA | 103 | 92 |

Nog te ontvangen bedragen

Onderstaande tabel betreft het verloopoverzicht 2021 van de nog te ontvangen bedragen:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEKWAARDE 31-12-2020 | TOEVOE- GINGEN | ONTVANGEN BEDRAGEN | BOEKWAARDE 31-12-2021 |
|---|--------------------------|-------------------|-----------------------|--------------------------|
| Diverse opbrengsten ODBN | 18 | 0 | 12 | 6 |
| Rekeningcourant Vereniging van contractanten | 0 | 0 | 0 | 0 |
| TOTAAL NOG TE ONTVANGEN BEDRAGEN | 18 | 0 | 12 | 6 |

4.2.2 Passiva

Eigen vermogen € **10.127.000**

De in de balans opgenomen post eigen vermogen is op het eind van 2021 als volgt te specificeren:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEKWAARDE 31-12-2020 | BOEKWAARDE 31-12-2021 |
|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Algemene reserve | 1.153 | 1.852 |
| Bestemmingsreserves | 6.891 | 6.706 |
| Rekeningresultaat | 1.799 | 1.569 |
| TOTAAL EIGEN VERMOGEN | 9.844 | 10.127 |

Reserves

Alle reserves samen geven het totale eigen vermogen van de dienst weer en zijn onder te verdelen in algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan geen negatieve stand kennen. Als een reserve geen concrete bestemming heeft wordt het beschouwd als een algemene reserve.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2021.

| VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000 | STAND 31-12-2020 | RESUL- TAAT 2020 | TOE- VOEGING | ONT- TREKKING | STAND 31-12-2021 |
|---|---------------------|------------------------|-----------------|------------------|---------------------|
| Reserves | | | | | |
| Algemene reserve ODBN | 1.153 | 1.049 | 299 | 649 | 1.852 |
| TOTAAL ALGEMENE RESERVE | 1.153 | 1.049 | 299 | 649 | 1.852 |
| Bestemmingsreserve vakantiedagen | 249 | 0 | 0 | 249 | 0 |
| Bestemmingsreserve organisatieontwikkeling | 178 | 0 | 0 | 178 | 0 |
| Bestemmingsreserve ISV | 6.154 | 0 | 0 | 210 | 5.944 |
| Bestemmingsreserve huisvesting | 311 | 0 | 0 | 299 | 12 |
| Bestemmingsreserve implementatie omgevingswet | 0 | 150 | 0 | 0 | 150 |
| Bestemmingsreserve informatiegestuurd werken | 0 | 200 | 0 | 0 | 200 |
| Bestemmingsreserve HR-instrumentarium | 0 | 400 | 0 | 0 | 400 |
| TOTAAL BESTEMMINGRESERVES | 6.891 | 750 | 0 | 936 | 6.706 |
| TOTAAL RESERVES | 8.045 | 1.799 | 299 | 1.585 | 8.558 |

Algemene reserves

De reserve betreft het weerstandscapaciteit van de ODBN. Dit is de enige reserve van de organisatie die niet met een specifieke beleidsdoelstelling beklemd is. Voor het bepalen van de omvang van deze algemene reserve is het zoeken naar een goede balans. Een balans tussen enerzijds voldoende omvang om risico's zelf te kunnen opvangen en anderzijds te voorkomen dat algemene middelen van deelnemers 'opgepot' raken. In basis moet de beschikbare weerstandscapaciteit even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Daarmee wordt de weerstandsratio bepaald op een streven van 1,0.

Het risicoprofiel van de ODBN kan door de vele ontwikkelingen per jaar fluctueren. Vanuit het principe zelf financieel duurzaam, zonder onnodig 'oppotten' van overheidsgelden, wordt een bandbreedte gehanteerd waarin de weerstandsratio van de ODBN kan fluctueren. Deze bandbreedte voor de weerstandsratio bedraagt tussen de 0,75 en 1,5. Binnen deze bandbreedte is niet direct noodzakelijk om mutaties door te voeren om de algemene reserve op hetzelfde niveau te krijgen als de streefwaarde. Wanneer de weerstandsratio boven de bandbreedte uit komt, wordt aan het Algemeen Bestuur een besluit voorgelegd wat met de middelen in de algemene reserve moet gebeuren. Onder deze bandbreedte worden concrete maatregelen aan het Algemeen Bestuur ter besluitvorming voorgelegd hoe te groeien naar de streefwaarde van 1,0 en wat dit betekent voor de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn in het leven geroepen met een bestedingsfunctie, waarbij de middelen zijn weggezet voor toekomstige uitgaven of investeringen. Het staat het Algemeen bestuur vrij om voor een bestemmingsreserve een heroverweging van de besteding te doen. Binnen de ODBN zijn verschillende soorten bestemmingsreserves gevormd.

Onderstaand is per bestemmingsreserve een korte toelichting gegeven over de noodzaak, de mutaties en de omvang en van de bestemmingsreserves.

Reserve vakantiedagen

De reserve heeft ten doel om eventuele tegenvallende opbrengsten te egaliseren die ontstaan door fluctuaties in de opname van vakantiedagen door de medewerkers die werkzaam zijn in het primaire proces. Het HR-beleid van de ODBN is erop gericht om de 'verlofberg' binnen de organisatie verder terug te brengen tot reguliere proporties. Echter in de nieuwe CAO is opgenomen dat verlofsparen gedurende een langere periode en tot een groter saldo toegestaan wordt. Vooruitlopend op de besluitvorming van de jaarrekening door het Algemeen Bestuur is deze reserve in het rekeningresultaat vrijgevallen. Hier tegenover staat een verplichting opgenomen voor het restant verlofsaldo 2021.

Reserve Organisatieontwikkeling

Om uitvoering te geven aan de destijds vastgestelde notitie "Samenwerken aan een schone en veilige werkomgeving, nu en in de toekomst" is een bestemmingsreserve gevormd. Voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie was deze reserve nodig. De financiering van het Meer Jaren Ontwikkel Plan (MJOP) ging via deze reserve. In 2020 is het MJOP volledig afgerond en bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 is door het Algemeen Bestuur besloten om het resterende bedrag ad € 178.000 uit te keren aan de deelnemers. Deze onttrekking is in 2021 geëffectueerd en de terugbetaling heeft plaatsgevonden. Daarmee is het saldo van de reserve op 31-12-2021 op 0.

Bestemmingsreserve ISV

De middelen zijn bestemd voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden ten behoeve van geluidswerende maatregelen. Bij de jaarrekening 2018 is bij bestemming van het resultaat voorgesteld de vrijval voorziening om te zetten naar een bestemmingsreserve. Het grootste deel van de te saneren woningen is de afgelopen jaren daadwerkelijk aangepakt. Er resteert echter nog een aantal woningen waar eveneens geluidsanering dient plaats te vinden. In de 2019 is besloten om 2,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de sanering van de restant van de A-lijst woningen en voor de opzet van een projectorganisatie. Tot dusver is van de € 2,5 miljoen € 782.178 onttrokken, daarvan is € 209.689 in 2021 onttrokken.

Reserve huisvesting

In de besluitvorming van de jaarrekening 2018 is bij bestemming van het resultaat besloten om een reserve huisvesting te vormen ter dekking van de incidentele kosten als gevolg van de verhuizing. Daarbij is een bedrag van € 299.000 voor een eventueel boekverlies bij de verkoop van het pand Cuijk. Het pand Cuijk is in 2020 verkocht en daarmee is het risico vervallen. Bij besluitvorming van de jaarrekening 2020 is besloten om een bedrag van € 299.000 te onttrekken aan deze reserve en het restant van € 11.517 in te zetten voor nog te verwachten kosten in 2021. In 2021 zijn nog kosten gemaakt voor het project herhuisvesting en is het project afgerond. Bij de besluitvorming over de jaarrekening wordt voorgesteld om het restant vrij te laten vallen.

Reserve implementatie omgevingswet

Voor de implementatie van de omgevingswet in alle onderliggende systemen op de landelijke voorzieningen is uit het jaarrekeningresultaat van 2020 een bestemmingsreserve gevormd van € 150.000. Deze middelen worden gebruikt om de eigen systemen en gekoppelde systemen aan te passen. In 2021 heeft besluitvorming plaats gevonden voor de inzet van een deel van deze middelen. Door verder uitstel van de omgevingswet en technische problemen bij de ontwikkeling van het DSO hebben deze uitgaven nog niet plaats gevonden en worden deze doorgeschoven naar 2022.

Reserve Informatiegestuurd werken

Voor de verdere ontwikkeling van het informatiegestuurd werken, vooral de technische achtergrond, is uit het jaarrekeningresultaat 2020 een bestemmingsreserve gevormd voor het informatiegestuurd werken. In 2021 heeft er besluitvorming plaatsgevonden voor de inzet van een deel van deze middelen. Door personele issues is vertraging op het dossier opgetreden. Daardoor worden de uitgaven doorgeschoven naar 2022.

Reserve HR-instrumentarium

Uit het jaarrekeningresultaat 2020 is een bestemmingsreserve gevormd voor het verder (door-) ontwikkelen van het HR-instrumentarium ad € 400.000. Deze reserve zal, conform besluitvorming op 10 november 2021 door het Algemeen Bestuur, in 2022 ingezet worden voor de 3 pijlers die in het strategische HR-beleid genoemd zijn.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

In 2021 vonden er geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan of van de reserves plaats. De onttrekkingen en toevoegingen waren incidenteel van aard.

Rekeningresultaat

€ **1.569.000**

Als gevolg van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (art. 42) wordt het resultaat van het lopende jaar afzonderlijk opgenomen in de balans als onderdeel van het eigen vermogen. Over de besteding van dit resultaat dient door uw Algemeen Bestuur een afzonderlijk besluit te worden genomen. De jaarrekening 2021 van de ODBN sluit met een voordelig resultaat van € 1.569.000. Voor een nadere toelichting van de totstandkoming van dit resultaat wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op de baten en lasten over 2021 (onderdeel II 2 van deze jaarstukken).

Voorzieningen€ **5.333.000**

De in de balans opgenomen post voorzieningen op het eind van 2021 is als volgt te specificeren:

| VERLOOP VOORZIENINGEN BEDRAGEN IN € 1.000 | STAND 31-12-2020 | TOEVOEGING | ONT- TREKKING | STAND 31-12-2021 |
|---|---------------------|------------|------------------|---------------------|
| Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's | | | | |
| Voorziening nazorg Voorste Heide | 4.334 | 0 | 51 | 4.283 |
| Voorziening ww-gelden | 1.053 | 248 | 262 | 1.039 |
| Voorziening transitievergoeding | 14 | 0 | 3 | 12 |
| TOTAAL EIGEN VERMOGEN | 5.401 | 248 | 315 | 5.333 |

Voorziening nazorg Voorste Heide

De voorziening dient ter financiering van de kosten van de eeuwigdurende nazorg van de voormalige stortplaats Voorste Heide in Oss. De omvang van deze voorziening is gebaseerd op een zogenaamde 'Rinas' berekening. De omvang van de voorziening is gebaseerd op inzichten van de geactualiseerde calculatie en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek wordt herzien en waarbij de omvang in de komende jaren zowel positief als negatief kan afwijken. Het bestuur is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de omvang van de voorziening.

Voorziening ww-gelden

Als gevolg van de reorganisatie van 2016 lopen in 2019 de 'Van Werk naar Werk' Trajecten af. Dit heeft voor een aantal medewerkers niet het gewenste resultaat gehad en is afscheid van hen genomen. Deze medewerkers hebben recht op een WW uitkering. Conform de BBV voorschriften is deze voorziening in 2019 getroffen en wordt jaarlijks geactualiseerd. In 2021 zijn er diverse mutaties geweest. Per saldo leidt dit in de jaarrekening van 2021 nog tot een bijstorting van 248.000 om de voorziening weer op peil te brengen. In de tweede bestuursrapportage was hiervoor al een aankondiging gedaan met een inschatting van € 450.000 en € 550.000. De uiteindelijke dotatie valt lager uit doordat er meer mensen dan verwacht een baan gevonden hebben.

Voorziening transitievergoeding

Als gevolg van nieuwe wetgeving per 2020 is een nieuwe voorziening gevormd. Per 2020 is de nieuwe Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. Dit heeft als gevolg dat ODBN een transitievergoeding moet betalen indien tijdelijke contracten van medewerkers niet wordt verlengd. Voor alle tijdelijke contracten is een transitievergoeding in beeld gebracht en op grond hiervan is een inschatting gemaakt hoe groot de omvang van de voorziening moet zijn. Voor 2021 zijn er geen wijzigingen ten opzichte van 2020.

Langlopende schulden€ **0**

De ODBN heeft geen langlopende leningen afgesloten.

| VERLOOP LANGLOPENDE SCHULDEN BEDRAGEN IN € 1.000 | STAND 31-12-2020 | TOE- VOEGING | ONT- TREKKING | STAND 31-12-2021 |
|---|---------------------|-----------------|------------------|---------------------|
| Onderhandse lening van binnenlandse banken en overige financiële instellingen | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Waarborgsommen | 0 | 0 | 0 | 0 |
| TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN | 0 | 0 | 0 | 0 |

Kortlopende schulden€ **3.190.000**

De in de balans opgenomen post kortlopende schulden eind 2021 is als volgt te specificeren:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEKWAARDE 31-12-2020 | BOEKWAARDE 31-12-2021 |
|---|--------------------------|--------------------------|
| Overige schulden (Crediteuren) | 1.437 | 2.510 |
| Overige schulden (Vereniging van contractanten) | 149 | 601 |
| Tussenrekening salarissen | 14 | 79 |
| TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN | 1.600 | 3.190 |

Overlopende passiva€ **2.856.000**

De in de balans opgenomen post overlopende passiva op het eind van 2021 is als volgt te specificeren:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1.000 | BOEKWAARDE 31-12-2020 | BOEKWAARDE 31-12-2021 |
|--|--------------------------|--------------------------|
| Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde Verplichtingen van vergelijkbaar volume | 1.434 | 2.779 |
| De van De Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren | 193 | 77 |
| Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen | 0 | 0 |
| TOTAAL OVERLOPENDE PASSIVA | 1.627 | 2.856 |

Vooruitontvangen bedragen EU en NL overheidslichamen

De post vooruitontvangen bedragen op het eind van 2021 is als volgt te specificeren:

| OMSCHRIJVING BEDRAGEN IN € 1 | BOEK-WAARDE 31-12-2020 | TOEVOE- GINGEN | AFNAME | BOEK-WAARDE 31-12-2021 |
|---|---------------------------|-------------------|------------------|---------------------------|
| Bijdrage provinciale opdracht | 0 | 0 | | 0 |
| Vooruitontvangen SSIB 3.0 | 176.700 | 77.416 | 176.700 | 77.416 |
| Vooruitontvangst ontvlechting gemeente Haaren | 16.300 | 0 | 16.300 | 0 |
| Vooruitontvangen versterking SSIB 2021-2023 | 0 | 1.400.000 | 1.400.000 | 0 |
| TOTAAL VOORUITONTVANGEN BEDRAGEN | 193.000 | 1.477.416 | 1.593.000 | 77.416 |

4.3. Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten alsook op verplichtingen die slechts voor een jaar of korter zijn aangegaan en ultimo jaar nog voortduren. In verband met de relevantie zijn in dit overzicht uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting een totale waarde van € 25.000 overstijgt. Het gaat daarbij om de volgende posten:

Huisvesting

Voor de huisvesting Victorialaan 1b-g te 's-Hertogenbosch is een meerjarig huurovereenkomst afgesloten. De resterende looptijd is 31 maanden en daarmee bedraagt de verplichting voor de komende periode per einde balansdatum 2021 betreft € 519.210.

Leaseauto's

De ODBN heeft de beschikking over 9 leaseauto's. De resterende looptijd is 3 maanden en daarmee bedraagt de verplichting per einde balansdatum 2021 € 16.800.

Vennootschapsbelasting

In 2020 heeft nadere afstemming plaatsgevonden met de belastingdienst over een eventuele VPB plicht van de ODBN. De belastingdienst is tot de volgende conclusie gekomen:

.....

“Op grond van de geschetste feiten en omstandigheden ziet de Belastingdienst geen reden om een aangiftebiljet Vpb uit te reiken, met dien verstande dat als de situatie wijzigt waardoor Vpb-plicht ontstaat de ODBN zelf moet verzoeken om een aangiftebiljet uitgereikt te krijgen.”

.....

Deze conclusie van De Belastingdienst biedt de ODBN voldoende comfort om te stellen dat bij een ongewijzigde situatie de ODBN de komende jaren niet VPB-plichtig is. Indien de situatie of feiten veranderen, ontstaat een nieuwe situatie en moet opnieuw aangetoond worden dat VPB-plicht wel of niet van toepassing is voor de ODBN. Aangezien de situatie in 2021 niet veranderd is, zijn we van mening dat we ook voor 2021 niet VPB-plichtig zijn.

4.4 Toelichting op baten en lasten 2021

In dit onderdeel van de financiële jaarverantwoording wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de belangrijkste verschillen zijn in de programma's tussen de bijgestelde begroting en de realisatie in 2021.

4.4.1. Programma Individuele dienstverlening

| PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 | VERSCHIL |
|--|----------------|-----------------------------|---------------|------------|
| Inzet personeel | 16.900 | 14.652 | 14.536 | 116 |
| Inzet bedrijfsmiddelen | 0 | 130 | 270 | -141 |
| TOTAAL LASTEN | 16.900 | 14.781 | 14.806 | -25 |
| Basistaken (werkprogramma) | 13.823 | 12.946 | 13.974 | 1.029 |
| Verzoektaken (werkprogramma) | 9.688 | 9.868 | 9.717 | -151 |
| Aanvullende verzoektaken | 3.374 | 1.099 | 1.127 | 28 |
| TOTAAL BATEN | 26.884 | 23.912 | 24.818 | 906 |
| SALDO | 9.984 | 9.131 | 10.012 | 881 |

Het programma individuele dienstverlening laat in de jaarrekening 2021 een positief resultaat zien van ruim € 10 miljoen. Dit is € 881.000 hoger dan de actuele begroting. Dit bestaat voornamelijk uit extra omzet ten opzichte van de geactualiseerde begroting. Hieronder worden de grootste verschillen toegelicht ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2021.

Inzet personeel € 116.000 (V)

Organisatie breed is een nadeel ontstaan op de inzet van personeel. Daarnaast is er een voordeel op de stelpost CAO. Gezamenlijk leidt dit tot een voordeel voor de inzet personeel binnen het programma individuele dienstverlening. De totale ontwikkeling op het totale personeelsbudget wordt nader toegelicht binnen het programma bedrijfsvoering.

Inzet bedrijfsmiddelen € 141.000 (N)

Het nadelig saldo op de inzet van bedrijfsmiddelen in dit programma wordt veroorzaakt door de gemaakte projectkosten voor de uitvoering van de werkprogramma's, de provinciale opdracht en de aanvullende verzoektaken. Deze projectkosten zijn door gefactureerd naar de deelnemers en vallen dus weg tegen de inkomsten. Deze projectkosten zijn vooraf slechts deels begroot aan zowel de lasten als baten kant, maar per saldo neutraal.

Opbrengsten programma individuele dienstverlening € 906.000 (V)

Doorbelasting projectkosten € 141.000 (V)

Het nadeel op de gemaakte projectkosten, zoals toegelicht in bovenstaande alinea, leidt tot een voordeel van € 141.000 op de opbrengsten kant. Per saldo is deze dus budgettair neutraal met de extra inzet van bedrijfsmiddelen aan de lasten kant. Deze opbrengsten zijn verspreid over basistaken, verzoektaken en aanvullende verzoektaken.

Dit betekent dat het voordelig saldo op de urenopbrengst voor de uitvoering van de werkprogramma's, de provinciale opdracht en aanvullende verzoektaken in totaal € 765.000 bedraagt en dit als volgt te verklaren is.

Basistaken € 972.000 (V)

Voor de basistaken komt de gerealiseerde omzet € 1.029.000 hoger uit dan begroot, exclusief gefactureerd projectkosten is dit € 972.000. Voor de activiteiten voor vergunningverlening binnen het gemeentelijke programma is er € 107.000 meer omzet gerealiseerd, met name veroorzaakt door het aantal intrekkingen van agrarische vergunningen door een toename van het aantal stoppers. Voor toezicht en handhaving is er € 380.000 meer omzet gerealiseerd. Dit jaar is het programmeerde toezicht voor het eerst uitgevoerd volgens afspraken. Daarnaast zien we ook dat het vraag gestuurde toezicht t.o.v. 2020 verder is toegenomen. Verder zijn de algemene werkzaamheden voor de basistaken- en verzoektaken gerealiseerd in de basistaken, hierdoor is er een voordeel op de omzet van € 467.000.

Verzoektaken € 208.000 (N)

Voor de verzoektaken komt de gerealiseerde omzet € 151.000 lager uit dan begroot, exclusief gefactureerd projectkosten is dit € 208.000 lager. Het voordeel in de omzet voor de algemene werkzaamheden voor de basistaken is een nadeel in de verzoektaken (- € 467.000). Bij de gemeentelijke deelnemers is er een hogere omzet gerealiseerd voor de verzoektaken (€ 282.000). Binnen het gemeentelijke werkprogramma zien we dat deelnemers moeite hebben om over voldoende capaciteit en kwaliteit rondom milieutaken te beschikken. Dit leidt tot extra verzoektaken op het gebied van RO. Doordat de RO verzoeken uit diverse specialistische deelvragen bestaan op de gebieden geur, lucht, geluid, externe veiligheid, RO en juridische ondersteuning heeft deze overschrijding impact op de specialistische organisatie.

Aanvullende verzoektaken**Neutraal**

De realisatie van de aanvullende verzoektaken, dit zijn alle opdrachten buiten de reguliere opdrachten op, komt uit op het niveau van de geactualiseerde begroting.

4.4.2. Programma Regionale dienstverlening

| PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN IN € 1.000 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 | VERSCHIL |
|--|-------------------|--------------------------------------|------------------|--------------|
| Inzet personeel | 1.728 | 1.848 | 1.701 | 147 |
| Inzet bedrijfsmiddelen | 543 | 2.628 | 625 | 2.002 |
| Afschrijvingen | 0 | 6 | 6 | 0 |
| TOTAAL LASTEN | 2.271 | 4.482 | 2.332 | 2.149 |
| Collectieve taken | 667 | 667 | 649 | -18 |
| Samen Sterk in Brabant (regulier) | 973 | 982 | 986 | 4 |
| Samen Sterk in Brabant (impuls) | 1.385 | 1.400 | 1.400 | 0 |
| Overige regionale programma's | 120 | 120 | 97 | -24 |
| TOTAAL BATEN | 3.145 | 3.170 | 3.132 | -37 |
| SALDO | 874 | -1.312 | 800 | 2.112 |

Het programma regionale dienstverlening laat in de jaarrekening 2021 een positief resultaat zien van ruim € 800.000. Dit is ruim € 2,1 mln hoger dan begroot.

Hieronder worden de grootste verschillen toegelicht ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2021.

Inzet personeel**€ 147.000 (V)**

Organisatiebreed is een nadeel ontstaan op de inzet van personeel. Daarnaast is er een voordeel op de stelpost CAO. Gezamenlijk leidt dit tot een voordeel voor de inzet personeel binnen het programma regionale dienstverlening. De totale ontwikkeling op het totale personeelsbudget wordt nader toegelicht binnen het programma bedrijfsvoering.

Inzet bedrijfsmiddelen**€ 2.002.000 (V)**

- **Sanering Verkeerslawaaï:** op het ODBN-project Sanering Verkeerslawaaï is een voordeel van € 1.710.000 ontstaan. Dit komt doordat gemeenten individueel subsidie hebben kunnen aanvragen voor de nog te saneren woningen. Daardoor zijn veel kosten die gemaakt zijn voor het saneren van de woningen onder de subsidieregeling gebracht. Alle kosten die onder deze regeling niet subsidiabel zijn, zijn onder dit project gebracht. Doordat vooraf geen rekening gehouden was met het verkrijgen van de subsidies door de gemeenten is het voordeel ontstaan. Hier staat ook een lagere onttrekking uit de reserve ISV tegenover, zie ook paragraaf 4.4.3. Per saldo is dit budgettaire neutraal.
- **Klachtenregeling & Crisisbeheersing:** Ten opzichte van de begroting zien we een klein nadeel van € 27.000 aan de lasten kant voor het onderdeel Klachtenregeling & Crisisbeheersing. Dit wordt veroorzaakt door de gestegen kosten voor het registreren en afhandelen van de toegenomen meldingen.
- **Beheer gesloten stortplaatsen:** Ten opzichte van de begroting is hier een voordeel van € 31.000 aan de lasten kant. Hier staat een nadeel aan de baten kant van € 23.000 tegen over.
- **Omgevingswet:** Voor het implementeren van de Omgevingswet is vanuit de jaarrekening 2020 een bedrag van € 327.000 incidenteel overgeheveld naar 2021. Doordat in 2021 de Omgevingswet weer uitgesteld werd, zijn diverse activiteiten zoals bijvoorbeeld scholingen van personeel uitgesteld naar 2022. Hierdoor blijft er van het incidentele budget € 195.000 over in de jaarrekening 2021. Aan het Algemeen Bestuur zal voorgesteld worden om dit bedrag over te hevelen naar 2022.
- **Collectieve taken:** Doordat we in 2021 problemen hebben gehad met de bezetting voor de Collectieve Taken zijn er in 2021 minder uren gerealiseerd dan we vooraf geraamd hebben. Per saldo levert dit een voordeel op de Collectieve Taken van € 89.000.
- **Samen Sterk in Brabant werkbudgetten:** Het totale voordeel op SSiB bedraagt in 2021 € 48.000, een groot deel hiervan bestaat uit personeel (circa € 19.000 en al verantwoord onder 'Inzet personeel') en een voordeel op de werkbudgetten van € 24.000 vooral door lagere vervoerslasten.

Opbrengsten programma regionale dienstverlening€ **37.000 (N)**

Het nadeel op de opbrengsten in het programma regionale dienstverlening bestaat uit diverse kleine onderdelen.

- **Collectieve taken:** Ten opzichte van de begroting zien we een klein nadeel van € 18.000 aan de baten kant voor de Collectieve Taken. Een klein deel van de Collectieve Taken werd bekostigd door een bijdrage van een niet-deelnemer. Deze partij heeft aangegeven geen bijdrage meer te willen leveren aan de Collectieve Taken. Dit is een klein structureel nadeel, wat bij de eerste bestuursrapportage in 2022 structureel verwerkt zal worden.
- **Overige regionale dienstverlening:** Voor het beheer gesloten stortplaatsen was een onttrekking aan de reserve geraamd. Deze is lager uitgevallen dan verwacht, hierdoor ontstaat een klein nadeel op de baten kant van € 24.000. Bij SSiB is een klein voordeel van € 4.000 ontstaan door een hogere bijdrage van de andere omgevingsdiensten.

4.4.3. Programma Bedrijfsvoering

| BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN IN € 1.000 | BEGROTING 2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 | VERSCHIL |
|--|-------------------|-----------------------------------|------------------|-------------|
| Inzet personeel (bedrijfsvoering) | 6.123 | 5.451 | 6.592 | -1.142 |
| Opleiding en loopbaanbegeleiding | 767 | 424 | 267 | 157 |
| Dienstreizen / woon-werk | 569 | 377 | 293 | 84 |
| Overig (personeel) | 118 | 405 | 370 | 35 |
| Organisatie | 275 | 121 | 130 | -8 |
| Huisvesting en archief | 681 | 437 | 430 | 7 |
| herhuisvesting | 0 | 12 | 23 | -11 |
| Kantoor | 115 | 125 | 64 | 61 |
| Informatisering / automatisering | 1.660 | 1.594 | 1.571 | 23 |
| Vervoermiddelen | 81 | 32 | 31 | 1 |
| Extern onderzoek / advies | 265 | 118 | 128 | -10 |
| Afschrijvingen | 0 | 336 | 311 | 25 |
| Reguliere organisatieontwikkeling | 0 | 44 | 1 | 43 |
| Corona | 0 | 0 | 11 | -11 |
| Overige kosten | 0 | 409 | 380 | 29 |
| SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING | 10.652 | 9.884 | 10.598 | -715 |
| Onvoorzien | 100 | 0 | 0 | 0 |
| TOTAAL LASTEN | 10.752 | 9.884 | 10.598 | -715 |
| Bijdrage personeel | 0 | 0 | 67 | 67 |
| Diversen | 0 | 0 | 2 | 2 |
| Organisatieontwikkeling | 0 | 0 | 1 | 1 |
| TOTAAL BATEN | 0 | 0 | 70 | 69 |
| SALDO | -10.752 | -9.884 | -10.528 | -645 |

Het programma bedrijfsvoering heeft een negatief resultaat van ruim € 10,5 mln. Hieronder worden de grootste verschillen toegelicht ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2021.

Inzet personeel € **1.142.000 (N)**

Voor de totale personeelskosten is er een nadeel van € 877.000 gerealiseerd, waarvan € 1.142.000 nadeel binnen het programma bedrijfsvoering. Het resultaat op inzet personeel laat zich verklaren door 4 grote ontwikkelingen ontwikkelingen:

→ **Loonsom & Externe inhuur**

Op het geheel van loonsom en externe inhuur is een nadeel ontstaan ten opzichte van de tweede bestuursrapportage van € 460.000. Hiervan is € 67.000 gerelateerd aan eenmalige kosten waarvoor geen voorziening was opgenomen. Het saldo spaaruren is in vergelijking met 2020 toegenomen en hier is een nog te betalen post van € 175.000 opgenomen ter compensatie. De overige kosten komen voort uit de hogere realisatie van loon- en inhuurkosten.

→ **Stelpost CAO**

Voor 2021 is gerekend met een indexering van 2,8% conform de Macro Economische Verkenning van het CPB. Een deel van deze indexering is ingezet om het werkgeversdeel van de gestegen pensioenpremies op te vangen. Er resteerde nog 2,1% voor het opvangen van de ontwikkelingen in de nieuwe CAO. Voor 2021 hebben we gezien dat dit percentage niet volledig nodig was om de effecten voor 2021 op te vangen. Dit levert per saldo een voordeel op van € 174.000.

→ **Aanvulling in de voorziening WW-gelden**

Zoals het BBV vereist is bij het opmaken van de jaarrekening ook gekeken naar de actualiteit van de voorziening ww-gelden. Als gevolg van een in 2019 toegekend reorganisatieontslag moet de voorziening aangevuld worden. Hiervoor wordt per dossier gekeken wat de totale verplichting aan ww-gelden is en wat de kans is dat iemand weer een baan zal vinden. Op basis van die individuele berekening wordt de totale voorziening gevormd. Bij de actualisatie is gezien dat een aantal oud-collega's een andere baan gevonden heeft, waardoor dit deel van de voorziening (deels) kon vrijvallen. In de tweede bestuursrapportage is aangegeven dat het verwachte bijstorting uit zou komen tussen de € 450.000 en € 550.000. In de realisatie bedraagt de bijstorting € 248.000.

→ **Verplichting verlofuren**

In 2021 hebben we gezien dat het restant verlofsaldo flink is opgelopen. Mede hierdoor is de productiviteit in 2021 hoger geweest dan de gestelde norm. Voor dit verlofsaldo is een verplichting opgenomen van € 605.700. Dit is een nadeel in dit programma. Tegenover dit nadeel staat de vrijval van de reserve vakantiedagen van € 249.000.

Opleiding en loopbaanbegeleiding € **157.000 (V)**

In 2021 is niet het volledige opleidingsbudget benut. Dit heeft voornamelijk te maken met de Corona-maatregelen, waardoor veel opleidingen en trainingen niet zijn doorgegaan of vooruitgeschoven zijn. Dit heeft tot een voordeel van € 157.000 geleid.

Dienstreizen/ Woon-werk verkeer € **84.000 (V)**

Bij het opstellen van de 2e burap was de verwachting dat het aantal reisbewegingen in het najaar weer zou toenemen. Door nieuwe beperkingen in relatie tot Corona is niet dit gebeurd en is er een voordeel van € 84.000 ten opzichte van de begroting.

Overig personeel € **35.000 (V)**

Voor de overige personeelskosten is een voordeel gerealiseerd van € 35.000 ten opzichte van de begroting. Er is onder andere minder uitgegeven aan bedrijfssporten (€ 15.000) en er is minder gebruik gemaakt van de thuiswerkfaciliteiten dan verwacht (€ 13.000). Ook is er een voordeel ontstaan op het budget van de ondernemingsraad. De voordelen worden gecompenseerd door een nadeel op de kosten voor in- door- en uitstroom van personeel, hier is een nadeel van €10.000 ontstaan.

Organisatie € **8.000 (N)**

Op het totale budget van facilitaire zaken is een nadeel gerealiseerd van € 8.000 ten opzichte van de begroting. Het nadeel is veroorzaakt doordat er meer is uitgegeven aan kosten voor ontspanning van personeel. Dit zijn representatiekosten voor bijvoorbeeld cadeau-/ boekenbonnen. Daarentegen is er minder uitgegeven aan voorlichting en promotie wat het nadeel voor een deel heeft gecompenseerd.

Kantoor € **61.000 (V)**

Naar aanleiding van de realisatie in 2020 is er in 2021 extra budget geraamd voor vakliteratuur. In 2021 is geen gebruik gemaakt van de abonnementen en de vakliteratuur. Mede door Corona zijn er minder voedingsmiddelen en dranken besteld.

Informatisering/ automatisering € 23.000 (V)

Op het totaal van informatiseringsbudgetten is een voordeel ontstaan van € 23.000. Dit voordeel bestaat uit de nog onbenutte post voor 'Noise cancelling' en minder kosten voor data en telefonie. De kosten voor licenties zijn ook in 2021 weer gestegen en zorgen voor een fors nadeel. In de tweede bestuursrapportage is € 75.000 gereserveerd voor de aanschaf van 'Noise cancelling apparatuur'. We zien dat steeds meer vergaderingen hybride zijn. In het huidige kantoorconcept hebben we geen ruimte om iedereen in aparte ruimtes deze vergaderingen te laten voeren. Om het werken in het pand te veraangename, wordt de standaarduitrusting voor elke medewerker uitgebreid met een koptelefoon met noise cancelling. De opdracht voor aanschaf van deze koptelefoons is in de tweede helft van het jaar gegeven, echter door de wereldwijde leveringsproblemen op elektronica is de uitlevering van deze apparatuur verschoven naar 2022. Bij het vaststellen van de jaarrekening zullen we voorstellen om dit bedrag over te hevelen naar 2022.

Reguliere organisatieontwikkeling € 43.000 (V)

Op de post reguliere organisatieontwikkeling is een bedrag van 43.000 euro overgebleven.

Diversen € 96.000 (V)

- **Corona maatregelen:** Voor 2021 was er geen rekening meer gehouden met extra kosten als gevolg van coronamaatregelen en is er een nadeel van € 11.000. Er zijn kosten gemaakt voor materialen zoals mondkapjes en het aanschaffen van zelftesten zodat medewerkers veilig op kantoor konden werken.
- **Extern onderzoek/advies:** In 2020 en 2021 heeft de accountant een IT-audit uitgevoerd. Een deel van deze kosten zijn in 2021 betaald en dit leidt per saldo tot een nadeel van € 10.000.
- **Afschrijvingen:** De totale afschrijvingslasten vielen in 2021 uiteindelijk € 25.000 lager uit dan begroot.
- **Overige kosten:** In 2021 hebben we op Jong ODBN, portiekosten en diverse andere kleine posten een bedrag van € 29.000 over gehouden
- **Bijdrage Personeel:** In 2021 hebben we van het UWV voor diverse medewerkers een ziekte-uitkering ontvangen. Dit levert per saldo een voordeel op van € 67.000.
- **Huisvesting en archief:** Door de corona-maatregelen zijn er minder medewerkers in het pand en is de derde verdieping op vrijdag niet toegankelijk om te werken. Dit heeft geleid tot minder energie- en waterverbruik. Daarnaast hebben er energie-afrekeningen plaatsgevonden uit 2019 wat heeft geleid een klein voordeel in 2021. Per saldo een voordeel van € 7.000
- **Herhuisvesting:** De verwachting was dat er nog € 11.500 zou worden uitgegeven aan de herhuisvesting in 2021. Mede door inhuur van de projectmanager en de hogere kosten van de punten die nog afgerond moesten worden, is er een nadeel ontstaan van € 11.000.

4.4.4. Reserves en voorzieningen

| PROGRAMMA RESERVE MUTATIES BEDRAGEN IN € 1.000 | BEGROTING 31-12-2021 | BEGROTING NA WIJZIGING 2021 | REKENING 2021 | VERSCHIL |
|--|-------------------------|--------------------------------|------------------|---------------|
| Storting in reserves | 0 | 1.449 | 1.449 | 0 |
| onttrekking uit reserves | 0 | 4.229 | 2.735 | -1.494 |
| SALDO | 0 | 2.780 | 1.286 | -1.494 |

Onttrekking uit reserves € 1.494.000 (N)

Er is dit jaar minder uit de reserves onttrokken dan geraamd. Grootste verschillen komen voort uit de lagere onttrekking uit de reserve ISV ad € 1.683.300 (N). Daarnaast is de reserve vakantiedagen ad € 249.000 (V) vooruitlopend op de vaststelling van de begroting vrij gevallen.

4.5 Incidentele baten en lasten

Hieronder treft u de grootste verschillen aan in de incidentele baten en lasten. Deze zijn verdeeld naar de programma's.

| INCIDENTELE LASTEN BEDRAGEN IN € 1.000 | LASTEN / BATEN | BEGROTING 2021 | REALISATIE 2021 | VERSCHIL | |
|---|-------------------|-------------------|--------------------|--------------|----------|
| PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING | | 3.668 | 1.742 | 1.926 | V |
| Omgevingswet | Lasten | 327 | 132 | 195 | V |
| SSiB 3.0 | Lasten | 1.400 | 1.400 | 0 | |
| Sanering verkeerslawaaï | Lasten | 1.893 | 210 | 1.683 | V |
| IGW | Lasten | 10 | 0 | 10 | V |
| Technische implementatie omgevingswet | Lasten | 38 | 0 | 38 | V |

| | | | | | |
|---------------------------------------|--------|------------|------------|-------------|----------|
| PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING | | 464 | 648 | -184 | N |
| Corona | Lasten | 0 | 11 | -11 | N |
| Noise cancelling | Lasten | 75 | 0 | 75 | V |
| Actualiseren voorzieningen | Lasten | 0 | 248 | -248 | N |
| Herhuisvesting | Lasten | 11 | 11 | 0 | |
| Terugbetaling resultaat 2020 | Lasten | 378 | 378 | 0 | |

| | | | | | |
|--|--|--------------|--------------|--------------|----------|
| | | 4.132 | 2.390 | 1.742 | V |
|--|--|--------------|--------------|--------------|----------|

| INCIDENTELE BATEN BEDRAGEN IN € 1.000 | LASTEN / BATEN | BEGROTING 2021 | REALISATIE 2021 | VERSCHIL | |
|---|-------------------|-------------------|--------------------|----------|--|
| PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING | | 1.400 | 1.400 | 0 | |
| SSiB 3.0 | Baten | 1.400 | 1.400 | 0 | |

| | | | | | |
|--|-------|--------------|--------------|---------------|----------|
| ONTTREKKINGEN RESERVES | | 2.429 | 936 | -1.493 | N |
| Organisatieontwikkeling | Baten | 178 | 178 | 0 | |
| Sanering verkeerslawaaï | Baten | 1.893 | 210 | -1.683 | N |
| Herhuisvesting | Baten | 11 | 0 | -11 | |
| Huisvesting | Baten | 299 | 299 | 0 | |
| Vakantiedagen | Baten | 0 | 249 | 249 | V |
| Informatiegestuurd werken | Baten | 10 | 0 | -10 | N |
| Tehnische implemenatie omgevingswet | Baten | 38 | 0 | -38 | N |
| | | 3.829 | 2.336 | -1.493 | N |

| INCIDENTELE BATEN | LASTEN / BATEN | BEGROTING 2021 | REALISATIE 2021 | VERSCHIL | |
|---------------------------|-------------------|-------------------|--------------------|------------|----------|
| INCIDENTELE LASTEN | Lasten | 4.132 | 2.390 | 1.742 | V |
| INCIDENTELE BATEN | Baten | 3.829 | 2.336 | -1.493 | N |
| | | 303 | 54 | 249 | N |

4.6 Financieel overzicht per taakbeeld BBV

| OVERZICHT PER TAAKVELD BEDRAGEN IN € 1.000 | | REKENING UITGAVEN 2021 | REKENING INKOMSTEN 2021 | REKENING SALDO 2021 |
|---|-------------------------------|------------------------------|-------------------------------|---------------------------|
| TAAKVELD | OMSCHRIJVING TAAKVELD | | | |
| 0.1 | Bestuur | 61 | 0 | -61 |
| 0.10 | Mutaties reserves | 1.449 | 2.735 | 1.286 |
| 0.4 | Overhead | 10.164 | 67 | -10.097 |
| 0.8 | Overige baten en lasten | 374 | 2 | -372 |
| 1.1 | Crisisbeheersing en brandweer | 121 | 97 | -24 |
| 7.3 | Afval | -9 | 0 | 9 |
| 7.4 | Milieubeheer | 17.026 | 27.854 | 10.828 |
| | TOTAAL | 29.186 | 30.755 | 1.569 |

De programmabegroting 2021 heeft naast een programma's Individuele dienstverlening, Regionale dienstverlening de posten Bedrijfsvoering (Overhead) en Onvoorzien. De programma's zijn onderverdeeld in meerdere budgetten uitgesplitst in unieke grootboeknummers. Deze unieke grootboeknummers zijn vervolgens toebedeeld aan de taakvelden, conform de regeling van Ministerie van BZK en Iv3- informatievoorschrift 2017. De uitvoeringsinformatie is een overzicht van toedeling van de gerealiseerde baten en lasten van programma's naar de betreffende taakvelden. Op basis van de indeling in deze structuur in het financiële informatiesysteem worden de rapportages ten behoeve van regeling Iv3 gevuld.

4.7 Overzicht aanwending post onvoorzien

In de primitieve begroting 2021 is er een post onvoorzien geraamd van € 100.000,-. In de tweede bestuursrapportage is gemeld dat deze post naar verwachting niet benut zou worden en is deze afgeraamd en in het rekeningresultaat opgenomen. In de actuele begroting is daarmee de post teruggeraamd naar 0. Ook in de resterende maanden is er geen noodzaak geweest tot aanwending van de post onvoorzien.

4.8 Declarabiliteit

In de 2e burap is de begroting geactualiseerd op basis van de te verwachte urenrealisatie op dat moment. In onderstaande tabel staan de geprognoseerde uren van de 2e burap in vergelijking met de daadwerkelijk gerealiseerde uren in 2021.

| PROGRAMMA'S 2021 | UREN GEACTUALISEERDE BEGROTING NA 2E BURAP | REALISATIE 2021 | VERSCHIL 2021 MET GEACTUALISEERDE BEGROTING IN % |
|---|---|--------------------|---|
| Vergunningverlening | 56.007 | 57.620 | 103% |
| Toezicht & handhaving | 76.987 | 80.686 | 105% |
| TOTAAL BASISTAKEN | 132.994 | 138.306 | 104% |
| Vergunningverlening | 56.820 | 57.470 | 101% |
| Toezicht & handhaving | 18.991 | 18.166 | 96% |
| Overige verzoektaken | 24.784 | 27.680 | 112% |
| TOTAAL VERZOEXTAKEN | 100.596 | 103.316 | 103% |
| Aanvullende opdrachten | 9.779 | 9.677 | 99% |
| TOTAAL AANVULLENDE OPDRACHTEN | 9.779 | 9.677 | 99% |
| TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING | 243.369 | 251.298 | 103% |
| Collectieve taken | 6.000 | 6.188* | 103% |
| SSiB | 23.227 | 23.783 | 102% |
| Klachtenregeling | 70 | 34 | 49% |
| Sanering verkeerslawaaai | 1.500 | 1.700 | 113% |
| Beheer en Nazorg stortplaatsen | 0 | 107 | |
| TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING | 30.797 | 31.812 | 103% |
| TOTAAL ODBN | 274.166 | 283.110 | 103% |

* Let op realisatie van uren in het kader van de omgevingswet zijn onderdeel van deze realisatie. De overheveling van het omgevingswetbudget uit de jaarrekening 2020 is echter niet vertaald in een urenraming.

In bovenstaande tabel is te zien dat er voor de individuele dienstverlening meer uren zijn gemaakt dan de begrote uren die zijn opgenomen in de 2e burap. Het algemene beeld is dat in de maanden september t/m december er nog een behoorlijke inhaalslag is gemaakt en zien we een toename in de productiviteit t.o.v. de voorgaande maanden.

Voor de basistaken zijn er ruim 5.000 meer uren gerealiseerd. Binnen de vergunningverlening van het gemeentelijke programma zijn er ruim 1.300 meer uren gemaakt, met name veroorzaakt door het aantal intrekkingen van agrarische vergunningen door een toename van het aantal stoppers. Voor toezicht en handhaving zijn er bijna 4.000 meer uren gemaakt. Dit jaar is het programmeerde toezicht voor het eerst gerealiseerd volgens afspraken. Daarnaast zien we ook dat het vraaggestuurde toezicht t.o.v. 2020 verder is toegenomen. Voor de provincie komt de realisatie in uren op de basistaken vrijwel uit op de prognose bij de tweede burap.

Binnen de verzoektaken zijn er 2.720 meer uren gerealiseerd. Binnen het gemeentelijke werkprogramma zien we dat deelnemers moeite hebben om over voldoende capaciteit en kwaliteit rondom milieutaken te beschikken. Dit leidt tot extra verzoektaken op het gebied van RO. Doordat de RO verzoeken uit diverse specialistische deelvragen bestaan op de gebieden geur, lucht, geluid, externe veiligheid, RO en juridische ondersteuning heeft deze overschrijding impact op de specialistische organisatie. Het resultaat is dat er bijna 3.500 meer uren zijn gerealiseerd. Voor de provincie geldt dat het totaal aantal uren in de verzoektaken iets lager (-175 uren) uit komt dan bij de tweede bestuursrapportage verwacht werd. Bij alle vergunningverleningsopdrachten zijn iets meer uren gerealiseerd, bij de toezicht & handhavingsoopdrachten zijn iets minder uren gemaakt. De realisatie van de aanvullende opdrachten is in lijn met de begrote uren van de 2e burap.

Beschikbare declarabele uren

Gemiddeld over het jaar 2021 is er een bezetting geweest van 269,3 FTE (2020 253,4 FTE), waarvan 206,4 FTE ingezet is geweest voor het primaire proces (2020 195,0 FTE). De formatie voor het primaire proces is declarabel inzetbaar. De overige 62,9 fte betreft medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces (2020 58,4 FTE). Deze formatie bestaat uit de directie, management, medewerkers bedrijfsvoering en ondersteuning. Hiermee bedroeg de personele overhead 23% van de totale formatie (2020 23%).

De declarabele uren per FTE over 2021 geven het volgende beeld:

| DECLARABELE UREN PER MEDEWERKER | GEMIDDELDE REALISATIE INCL. SSiB | GEMIDDELDE REALISATIE EXCL. SSiB |
|---------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Aantal fte primair proces* | 200,5 | 187,4 |
| Aantal declarabele uren | 283.110 | 259.327 |
| Aantal declarabele uren per FTE | 1.412 | 1.383 |

* Bij het berekenen van de declarabiliteit is gekeken naar de werkelijke gewerkte uren van de externe inhuur in plaats van de gecontracteerde uren. Dit resulteert in een lager aantal FTE dan in het bezettingsoverzicht

In de tabel is te zien dat de declarabele uren per persoon voor ODBN 1.412 uur is (2020 1.419). Bovenstaand beeld wordt enigszins vertroebeld door het hoge aantal declarabele uren van SSiB en SSiB Impuls. Deze twee onderdelen worden middels een vaste bijdrage in rekening gebracht en daarom worden deze uren buiten de tariefbepaling gehouden. Wanneer de formatie en de uren die betrekking hebben op SSiB en SSiB Impuls buiten de vergelijking gehouden worden, dan is het gemiddeld aantal declarabele uren per medewerker 1.383 (2020 1.398).

Bij dit resultaat is een belangrijke kanttekening te plaatsen. We zien dat in 2021 de hoeveelheid verlof dat meegenomen wordt naar het volgende jaar behoorlijk toegenomen is. Mede door Corona is er minder verlof opgenomen. Ook zien we dat door het thuiswerken het minder vaak nodig is om verlof op te nemen. Afspraken waar voorheen verlof voor opgenomen werd, zijn nu makkelijker tussendoor te plannen. Wanneer dit verlof in de komende jaren opgenomen wordt, dan leidt dit dan tot een verlies aan omzet. Tevens zien we dat er meer overuren gemaakt zijn in 2021. Ook dit heeft effect gehad op het productiviteitscijfer en de extra gerealiseerde omzet. In 2022 wordt bekeken of deze extra uren voor uitbetaling in aanmerking komen, zodat hier geen productiviteitsverlies door geleden wordt in 2022. Ook zien we dat er in 2021 minder tijd besteed is aan opleidingen. In het opleidingsplan 2021 was vooral veel tijd gereserveerd voor het opleiden in het kader van de Omgevingswet. Door het uitstel van de invoeringsdatum zijn veel van deze opleidingen ook doorgeschoven naar 2022. Daar zijn beperkt andere opleidingen voor uitgevoerd. Wanneer de productiviteit voor 2021 gecorrigeerd wordt voor beide effecten dan komt deze in 2021 rondom de norm van 1.350 uit.

De gemiddeld hogere declarabiliteit ten opzichte van de norm van 1.350 is in lijn met 2020. Doordat in 2021 Corona ook een grote invloed gehad heeft op de samenleving is, net als in 2020, ons vermoeden dat de hoge productiviteit deels veroorzaakt wordt door Corona. Dit is een incidenteel effect wat zich niet/minder moet gaan voordoen nu de samenleving steeds meer in het 'oude normaal' terugkeert.

Facturabiliteit

Naast de gemiddelde declarabiliteit wordt er ook een analyse gemaakt in hoeverre de declarabele uren in rekening zijn gebracht. Voor een deel van de declarabele uren wordt namelijk een vaste bijdrage ontvangen. Dit betekent dat de uren die méér worden gemaakt dan begroot niet in rekening worden gebracht bij de deelnemers, maar ook dat hier voor de ODBN geen dekking tegenover staat. Dit is vooral aan de orde voor een aantal opdrachten binnen de regionale dienstverlening. In 2021 zijn bijna 32.000 uren gemaakt voor opdrachten met een vaste bijdrage tegenover 30.800 uren begroot. Met name voor SSiB zijn meer uren gerealiseerd dan begroot. Voor de collectieve taken zijn er minder gerealiseerd dan begroot door problemen met de bezetting. Exclusief de omgevingswet zijn dit ruim 1.500 uur minder.

In de Collectieve Taken zien we dat we in 2021 uitdagingen hebben gehad om de bezetting op peil te houden. Dit heeft geleid tot minder gerealiseerd uren dan begroot. Daartegenover staat dat er voor de implementatie van de Omgevingswet ook uren gemaakt zijn die niet specifiek geraamd waren. Van de 6.188 uren die zijn gerealiseerd zijn er 1.677 uren ten behoeve van de omgevingswet gemaakt.

4.9 EMU-saldo

| OMSCHRIJVING | BEGROTING 2021 | REKENING 2021 |
|---|----------------|---------------|
| Exploitatiesaldo voor mutatie reserves | 106 | 283 |
| Afschrijvingen ten laste van de exploitatie | 561 | 317 |
| Dotaties aan voorzieningen | 0 | 248 |
| In- en des-investeringen | 177 | 152 |
| Onttrekkingen aan voorzieningen | 22 | 315 |
| EMU SALDO | 866 | 381 |
| Totale lasten | 29.923 | 27.737 |
| EMU SALDO ALS % TOTALE LASTEN | 2,89% | 1,37% |

4.10 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi) publieke sector dienen wettelijke genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd over de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De ODBN is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionarissen op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionaris

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

De WNT is van toepassing op J.A.J. Lenssen. Het voor de Omgevingsdienst Brabant Noord toepasselijk bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (voor 2020 was dit € 201.000. Naast de vermelde topfunctionaris zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen).

| BEDRAGEN X € 1 | J.A.J. LENSSEN |
|--|---------------------------|
| FUNCTIEGEGEVENS⁵ | ALGEMEEN DIRECTEUR |
| Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2021 | 1 jan t/m 31dec |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷ | 1,0 fte |
| Dienstbetrekking ⁸ | ja |
| BEZOLDIGING⁹ | |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen | € 117.836 |
| Beloningen betaalbaar op termijn | € 21.696 |
| Subtotaal | € 139.535 |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰ | € 209.000 |
| -/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹ | € 0 |
| TOTALE BEZOLDIGING | € 139.535 |
| Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹² | N.v.t. |
| Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³ | N.v.t. |
| GEGEVENS 2020 | |
| BEDRAGEN X € 1 | J.A.J. LENSSEN |
| FUNCTIEGEGEVENS⁵ | ALGEMEEN DIRECTEUR |
| Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2020 | 01/01-31/12 |
| Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷ | 1,0 fte |
| Dienstbetrekking ⁸ | ja |
| BEZOLDIGING⁹ | |
| Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen | € 116.089 |
| Beloningen betaalbaar op termijn | € 27.239 |
| Subtotaal | € 143.328 |
| Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰ | € 201.000 |
| TOTALE BEZOLDIGING | € 143.328 |

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De WNT normen gelden ook voor ingehuurde topfunctionarissen. De ODBN kende in 2021 en 2020 geen interim bestuurder welke onder de WNT dient te worden verantwoord.

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1d Topfunctionaris met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder. In onderstaande tabel zijn de leden van het Dagelijks en Algemeen bestuur weergegeven. De DB en AB leden van de ODBN ontvangen geen bezoldiging c.q. vergoeding.

1e Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

De totale bezoldiging van een topfunctionaris inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen. Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

1f Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700. Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing

1g Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van minder dan € 1.700 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

In het geval een leidinggevende topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder. Voor ODBN is deze tabel niet van toepassing.

2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt. Voor 2021 is dit voor de ODBN niet van toepassing.

3 Overige rapportage verplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.11 Bijdrage deelnemers

| DEELNEMER | PROGRAMMA 1 BASISTAKEN | PROGRAMMA 1 VERZOEKTAKEN | PROGRAMMA 1 AANVULLENDE VERZOEKTAKEN |
|------------------------------|---------------------------|-----------------------------|--|
| Provincie Noord Brabant | 2.217.530 | 7.492.081 | 802.393 |
| Gemeente Bernheze | 1.014.903 | 218.366 | 23.654 |
| Gemeente Boekel | 401.426 | 41.076 | 2.515 |
| Gemeente Boxmeer | 736.138 | 76.593 | 16.731 |
| Gemeente Boxtel | 488.709 | 65.853 | 5.758 |
| Gemeente Cuijk | 677.807 | 51.782 | 4.838 |
| Gemeente Grave | 265.364 | 22.861 | 2.825 |
| Gemeente Landerd | 569.164 | 163.070 | 11.403 |
| Gemeente Meierijstad | 1.983.622 | 645.984 | 15.301 |
| Gemeente Mill & Sint Hubert | 386.191 | 27.140 | 2.711 |
| Gemeente Oss | 1.818.982 | 324.239 | 48.262 |
| Gemeente 's-Hertogenbosch | 1.359.384 | 74.263 | 72.546 |
| Gemeente Sint Anthonis | 624.396 | 111.133 | 3.624 |
| Gemeente Sint Michielsgestel | 402.406 | 50.773 | 5.520 |
| Gemeente Uden | 772.121 | 302.178 | 4.129 |
| Gemeente Vught | 240.649 | 48.675 | 748 |
| Diversen | 15.640 | 948 | 104.435 |
| TOTAAL | 13.974.429 | 9.717.016 | 1.127.394 |

| PROGRAMMA 2 COLLECTIEVE TAKEN | PROGRAMMA 2 KLACHTENREGELING | PROGRAMMA 2 SSiB | PROGRAMMA 2 SSiB 3.0 | TOTAAL BIJDRAGE 2021 |
|----------------------------------|---------------------------------|---------------------|-------------------------|-------------------------|
| 166.500 | 13.500 | 60.100 | 1.400.000 | 12.152.103 |
| 24.300 | 4.311 | 10.000 | 0 | 1.295.534 |
| 8.300 | 1.488 | 10.000 | 0 | 464.805 |
| 23.100 | 4.052 | 10.000 | 0 | 866.614 |
| 26.300 | 4.251 | 10.000 | 0 | 600.870 |
| 19.900 | 3.468 | 10.000 | 0 | 767.795 |
| 10.000 | 1.716 | 10.000 | 0 | 312.767 |
| 12.300 | 2.171 | 10.000 | 0 | 768.108 |
| 64.100 | 11.205 | 10.000 | 0 | 2.730.211 |
| 8.600 | 1.510 | 10.000 | 0 | 436.152 |
| 72.700 | 12.684 | 10.000 | 0 | 2.286.867 |
| 122.500 | 21.405 | 10.000 | 0 | 1.660.097 |
| 9.400 | 1.610 | 10.000 | 0 | 760.163 |
| 23.000 | 4.031 | 10.000 | 0 | 495.731 |
| 33.300 | 5.812 | 10.000 | 0 | 1.127.541 |
| 24.800 | 3.665 | 10.000 | 0 | 328.538 |
| 0 | 0 | 776.338 | 0 | 897.361 |
| 649.100 | 96.879 | 986.438 | 1.400.000 | 27.951.256 |

5.1 Controleverklaring accountant







| OMSCHRIJVING | BEHEERSMAATREGELEN | ➔ | KARAKTER | RISICO BEDRAG | KANS | IMPACT |
|--|---|---|-------------|---------------|------|--------------------|
| Onevenredige stijgende inhuur tarieven | Goede afspraken maken met onze leveranciers van externe krachten over de indexering van tarieven etc. | | structureel | € 100.000 | 25% | € 50.000 |
| Externe ontwikkelingen | <ul style="list-style-type: none"> – Intensieve monitoring van externe ontwikkelingen zodat hier tijdig op geacteerd kan worden. – Tijdig gebruik maken van de flexibele schil van de organisatie waar mogelijk – Duidelijke afspraken maken met opdrachtgevers bij externe ontwikkelingen | | structureel | € 273.000 | 75% | € 410.000 |
| Hoger ziekteverzuim dan begroot | Monitoring en sturing op ziekteverzuim | | incidenteel | € 273.000 | 50% | € 136.500 |
| Uitstel van invoerdatum Omgevingswet | Monitoring van ontwikkelingen op de ontwikkelingen | | incidenteel | € 150.000 | 25% | € 37.500 |
| Niet realiseren van opdrachtvolume | Monitoring en sturing op uitvoering van de opdracht | | structureel | € 300.000 | 50% | € 300.000 |
| Krappe arbeidsmarkt | <ul style="list-style-type: none"> – Extra inzet op wervingsactiviteiten – Actieve arbeidsmarktcommunicatie | | structureel | € 300.000 | 25% | € 150.000 |
| Niet-toegankelijke ICT-omgeving | <ul style="list-style-type: none"> – Outsourcing bij professionele partij – Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. – Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken | | incidenteel | € 100.000 | 50% | € 50.000 |
| Eigen risicodragers personeel | Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, het blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil. | | incidenteel | € 500.000 | 0% | € 125.000 |
| Effecten van Omgevingswet op de omvang van de opdrachten van onze deelnemers niet duidelijk. | Omgevingswet heeft impact op. Overleg met deelnemers, monitoren landelijke ontwikkelingen | | incidenteel | € 500.000 | 0% | € 0 |
| TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM | JAARREKENING 2020 | | | | | € 1.259.000 |

In onderstaand overzicht worden de investeringen over 2021 weergegeven. In het overzicht wordt de stand van zaken per 31 december 2021 gepresenteerd ,waarbij wordt aangegeven of het gewenst is dat de investering overgeheveld wordt naar 2021 of afgesloten kan worden per 31 december 2021.

| NAAM KREDIET | OOR-SPRONKELIJK KREDIET | OPENSTAAND KREDIET 2021 | WERKELIJK 2021 | RESTANT 2021 | AFSLUITEN OF OVERHEVELEN? |
|---|-------------------------|-------------------------|----------------|---------------|---------------------------|
| Aanschaf laptops 2021 | 40.000 | 40.000 | 37.465 | 2.535 | afsluiten |
| Aanschaf telefoon 2021 | 9.000 | 9.000 | 8.119 | 881 | afsluiten |
| Aanschaf universal Docking station 2021 | 26.000 | 26.000 | 25.314 | 686 | afsluiten |
| Herhuisvesting | 1.300.000 | 45.086 | 32.227 | 12.859 | overhevelen |
| Nieuwe website | 45.000 | 45.000 | 45.000 | 0 | afsluiten |
| Aanschaf systemen 2021 t.b.v. consignatiedienst | 30.000 | 30.000 | 0 | 30.000 | overhevelen |
| TOTAAL INVESTERINGEN | 1.450.000 | 195.086 | 148.125 | 46.961 | |

Vragen over de jaarstukken 2021?

Neem gerust contact op met de ODBN

www.ODBN.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl



Omgevingsdienst Brabant Noord